

DRAUGAS

PERIODICALS
SEPTEMBER 4, 2002
Vol. LXXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADENIS - WEDNESDAY, RUGSĖJO - SETEMBER 4, 2002

871 P1 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-03-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 169
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Gen. majoras. Jonas Kronkaitis – skautas.
2 psl.

Bronius Nainys vedamajame užduoda klausimus, kurie kyla parduodant rusams „Mažeikių naftą“; Šiluva – ypatingoji Lietuvos vietovė.
3 psl.

Skaitytojų pasiilgtas laišku, nuomonių ir komentarų skyrelis; šeiminkė Adelė siūlo įvairių užkandžių.
4 psl.

Į Europos istoriją vietoj Borodino galėjo patekti lietuviškieji švenčionys.
5 psl.

Vyskupo Juozapo Žemaičio viešnagė JAV; pasaulio krepšinio čempionatas Indianoje.
6 psl.

Sportas

* Tarptautiniame keturių vyrų krepšinio komandų turnyre Lenkijoje Kauno „LKK-Žalgirio“ komanda užėmė II vietą. Pirmąją varžybų dieną kauniečiai 102:64 sutriuškino Varšuvos „Polonia-2“ (Lenkija) krepšininkus. Antrosios rungtynės Kauno komanda 101:90 nugalėjo turnyro šeiminkus Švieco „Polpak“ krepšininkus.

* Atvirosios Vokietijos sportinių šokių pirmenybėse trečiąją vietą klasikinių šokių programoje iškovojo kauniečiai Arūnas Bizokas ir Edita Daniūtė. Tryliktoji vieta tarp 390 porų atiteko Donatui Veželiui ir Lina Chatkevičiutei, dvidešimt pirmi buvo Andrius Ivashauskas ir Jurga Dingelytė, o 22-ąją vietą užėmė Marius Kriukelis ir Kristina Valiūnaitė. Lotynų Amerikos šokuose keturioliktoji vieta varžybose atiteko vilniečiams Andriui Kandeliiui ir Eglei Visockaitei.

* Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės ir „Siaulių“ klubo vyriausiojo trenerio Antano Sireikos nuomone, Kauno „Žalgirio“ neturėjęs tokios pajėgos sudėties nuo 1998 metų, kai iškovojo Europos taure bei 1999 metais tapo ULEB Eurolygos čempionu. „Kol kas nematiau nė vienerių „Žalgirio“ rungtynių, tad kol kas sunku ką nors konkrečiau komentuoti. Tačiau startinis penketukas tikrai yra pajėgus“, „Žalgirio“ tinklapyje internete teigia A. Sireika.

Naujienos

* Parlamentarai dėl saugos padarinių siūlo skelbti „ekstremalią padėtį“.
* Spausinti Prancūzija dėl E. Rumūnijos išaiškinimo – provincialu ir neskoninga, sako Rolandas Pavilionis.

JAV Senato Baltijos laisvės grupėje – jau 11 narių

Vašingtonas, rugsėjo 3 d. (LETA-ELTA) – Į JAV Senato Baltijos laisvės grupę praėjusią savaitę buvo priimtas naujas, vienuoliktasis, narys – Nebraskos demokratas E. Benjamin Nelson.

Kaip teigia „The Washington Times“, E. B. Nelson, ginkluotųjų pajėgų komiteto narys, kartu su JAV senatorių delegacija liepos mėnesį lankėsi Latvijoje, kur vyko NATO kandidatų valstybių viršūnių susitikimas.

Senato grupės pirmininkauja Oregon respublikonas Gordon Smith ir Illinois demokratas Richard Durbin. Baltijos laisvės grupės tikslas yra puoselėti JAV santykius su Baltijos valstybėmis.

Nyderlanduose atidaryta pirmoji lietuvių mokykla

Nyderlandų Nivengeino mieste sekmadienį atidaryta pirmoji šioje šalyje sekmadieninė lietuvių mokykla.

Kaip pranešė Užsienio reikalų ministerija, mokyklos atidaryme dalyvavo ir pirmąją pamoką vedė Lietuvos ambasados Hagoje laikinasis reikalų patikėtinis Darius Prancišius ir Olandijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Elna Huijben-Puščitė. (BNS)

Lietuvos irklautojai Alvydas Duonėla (dešinėje) ir Egidijus Balčiūnas džiaugiasi pasaulio baidarių ir kanų irklavimo čempionate Sevilijoje (Ispanija). Irklavimo čempionate Lietuvos atstovai su dviem medaliais – aukso ir bronzos – komandų įskaitoje tarp 22 valstybių sportininkų užėmė 10-tąją vietą. Vyrų 200 m distancijoje dvivietės baidarės igula – A. Duonėla ir E. Balčiūnas – apgynę planetos čempionų titulą bei iškovojo aukso medalius. Bronzos medalį vyrų 200 m rungtyje iškovojo Lietuvos vienvietininkas Romas Petrukanecas. (Elton nuotr.)

Pasaulio naujlenos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Londonas. Irakas kelia grėsmę Artimųjų Rytų ir viso pasaulio saugumui, todėl tarptautinė bendrija turi imtis veiksmų, antradienį pareiškė Britanijos ministras pirmininkas Tony Blair. Pasak jo, nei Londonas, nei Vašingtonas dar nepriėmė sprendimo dėl to, kokių veiksmų reiktų imtis prieš Bagdadą, tačiau pridūrė, kad Irako režimas turės pasikeisti, jei nepasikeis prezidento Saddam Hussein pozicija. „Irakas kelia tikrą ir ypatingą grėsmę regiono bei likusio pasaulio saugumui, Saddam Hussein toliau mėgina kurti masinio naikinimo ginklus ... taip pažeisdamas JT nutarimus“, sakė T. Blair.

„Arba režimas pradės veikti visiškai kitaip ... arba

Ryga. Antradienį Latvija oficialiai atsisakė išduoti įvaziavimo vizą skandalingai pagarsėjusiam Rusijos politikui Vladimir Žirinovskij, pranešė BNS URM sekretorius spaudai Vilmaras Heninis. Laikraštis „Diena“ pranešė, kad V. Žirinovskij, įtrauktas Latvijoje į įvaziavimo įrašų sąrašą, jeigu negaus vizos, grasina pareikalauti atšaukti Latvijos ambasadorių iš Rusijos.

Roterdamas. Nyderlanduose buvo suimti aštuoni žmonės, įtariami priklausę radikaliam islamistų organizacijai, kuri rėmė „al Qaeda“ grupuotę. Organizacija, kuriai priklausė įtariamieji, šiuo metu laikomi tardymo izoliatoriuje, „al Qaeda“ teikė „logistinę, materialinę ir finansinę

Ūkio ministras siūlo nepirkti „Mažeikių naftos“ akcijų

Vilnius, rugsėjo 3 d. (BNS) – Ūkio ministerija antradienį pateikė vyriausybei siūlymą nepirkti JAV bendrovės „Williams“ parduodamų susivienijimo „Mažeikių nafta“ akcijų. Tai antradienį Seime pranešė ūkio ministras Petras Česna. Jis taip pat pranešė, kad ateityje valstybės dalis „Mažeikių naftoje“ gali dar su-

mažėti – apie galimybę parduoti akcijas jau kalbama su kai kuriais užsienio bankais.

„Williams“ Rusijos susivienijimui „Jukos“ už 85 mln. JAV dolerių parduoda jo valdomą 26.85 proc. akcijų paketą, tačiau vyriausybė, būdama viena didžiausių „Mažeikių naftos“ akcinių (40.66 proc.), pagal šių metų birželio 18 dienos vyriausybės, „Williams“ ir „Jukos“ sutartį turi teisę pirkti daugiau nei pusę šio paketo – 16.17 procento.

„Jukos“, dabar valdanti 26.85 proc., tuomet tekstų dar 10.68 proc. Lietuvos naftos susivienijimo akcijų.

Nusipirkęs visą „Williams“ parduodamą paketą, „Jukos“ valdys 53.7 proc. „Mažeikių naftos“.

Vyriausybės sprendimas, ar pirkti „Mažeikių naftos“ akcijas, ar leisti visą paketą pirkti „Jukos“, turi būti priimtas iki rugsėjo 20 dienos.

Premjeras Algirdas Brazauskas jau anksčiau yra sakęs, kad vyriausybė tikriausiai leis „Jukos“ pirkti visą „Williams“ parduodamą akcijų paketą. Kartu su akcijomis „Jukos“ atiteks ir „Mažeikių naftos“ valdymas.

Johanesburgas. Pasaulio valstybių vadovai, pirmadienį susirinkę Johannesburge, kur vyksta Jungtinių Tautų (JT) Žemės apsaugos viršūnių susitikimas, nurodė, kad planetos ateitį temdo skurdas bei vis didėjanti aplinkos tarša ir paraginą vieną imtis veiksmų šioms negerovėms įveikti. Buvęs Pietų Afrikos Respublikos prezidentas Nelson Mandela pirmadienį pareiškė, kad ji gąsdina JAV politiką Irako atžvilgiu. „Jie kelia chaosą tarptautiniuose santykiuose ir mes tai griežčiausiai smerkiame“, sakė N. Mandela. „Mus rimtai gąsdina bet kokia valstybė, nepriklausomai nuo to, ar ji yra viena galingiausių, ar viena skurdžiausių pasaulio valstybių, kuri išsiskiria iš Jungtinių Tautų ir puola nepriklausomoms valstybėms“, sakė N. Mandela. Dauguma artimiausių JAV sąjungininkių nepri-

Rolandas Paksas išsiuntė laišką JAV prezidentui

Vilnius, rugsėjo 3 d. (BNS) – Liberalų demokratų partijos vadovas Rolandas Paksas kreipėsi laišku į JAV prezidentą George W. Bush prašydamas įvertinti JAV bendrovės „Williams“ ir Rusijos bendrovės „Jukos“ sandorį dėl „Mažeikių naftos“ (MN) akcijų.

„Aš norėčiau, kad prezidentas G. Bushas patvirtintų, jog nėra dar vieno galingųjų įtakos sferų pasidalijimo, kuris galėtų įtakoti euroatlantinės integracijos procesus“, sakė Seimo narys R. Paksas.

Tokias abejones R. Paksui sukėlė „Williams“ sprendimas parduoti savo turimas MN akcijas ir valdymo teisę „Jukos“. Laiške LDP vadovas pažymi, jog strateginiu investuotoju laikyti „Williams“ sprendimas pasitraukti iš Lietuvos „gali įvairiai paveikti Lietuvos piliečių požiūrį į JAV“.

1999 metų pabaigoje R. Paksas atsisakė iš tuometinės bendradarbiauti su vyriausybės vadovu posto, nesutikdamas pasirašyti sutarties su „Williams“ dėl akcijų pardavimo.

paramą“, sakoma prokuratūros pareiškime.

PIETŲ AFRIKA

Johanesburgas. Irakas antradienį paskelbė esąs pasirengęs bendradarbiauti su Jungtinėmis Tautomis (JT) ieškant Bagdado gincos su Jungtinėmis Valstijomis visapusiško sprendinio, jei Vašingtono susirūpinimas Irako ginklų programomis yra nūširdus. Kalbėdamas po susitikimo su JT generaliniu sekretoriumi Kofi Annan, kuris įvyko Johannesburge, per JT Žemės apsaugos susitikimą, Irako premjero pavaduotojas Tareq Aziz dar kartą pakvietė JAV politikus atvykti į Iraką ir paties patikrinti, ar jis turi masinio naikinimo ginklų.

PAKISTANAS

Chaman, Pakistanas. Pietų Afganistane iš amerikiečių lėktuvų buvo metomi atšaukimai, kuriuose žadamas net iki 5 mln. JAV dolerių at-

JAV senatorius tiki Baltijos valstybių naryste NATO

Los Angeles, rugsėjo 2 d. (BNS) – Įtakingas JAV senatorius teigia esąs beveik įsitikinęs, kad lapkritį Prahoje įvyksiančiame NATO vadovų susitikime į sąjungą bus pakviestos trys Baltijos valstybės ir Slovėnija su Slovakija, tačiau ragina į NATO pakviesti ir Rumuniją bei Bulgariją.

Tai JAV Senato Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Joseph R. Biden rašo komentare, kurį išspausdino dienraštis „Los Angeles Times“. Straipsnis „NATO atečiai – kuo daugiau, tuo geriau“ išspausdintas sekmadienį.

„Penkios kandidatės beveik tikrai gaus pakvietimus“, – Slovėnija, Slovakija, Estija, Latvija ir Lietuva. Tik nežinia, ar taip pat pakviesti Rumuniją ir Bulgariją“, rašo senatorius, atstovaujantis Demokratai partijai.

J. Biden pabrėžia iš pradžių „skeptiškai žiūrėjęs į tokios didelės grupės pakvietimą“,

tačiau dabar jis manęs, kad NATO turi priimti visas septynias valstybes.

Senatorius pateikia išsamius argumentus Rumunijos ir Bulgarijos pakvietimo naudai, be kita ko, išaukštindamas šių dviejų Balkanų valstybių indėlį tarptautinę kampaniją prieš terorizmą. Pabrėžiama, jog šios dvi valstybės suteikė paramą Afganistane vykstančiai JAV ir sąjungininkių operacijai prieš „al Qaeda“ teroristus, dalyvavo taikos operacijose Bosnijoje ir Kosove.

Anot senatoriaus J. Biden, Rumunijos ir Bulgarijos narystė NATO atneš „dvejopą laimėjimą“ – sustiprins sąjungą naujojoje tarptautinio saugumo aplinkoje, be to, sustiprins pažangias jėgas kiekvienoje šių valstybių. Tačiau, pasak senatoriaus, šios valstybės privalės įrodyti galinčios būti visavertėmis NATO nariomis.

Vilniuje rastas sukilimo prieš carinę valdžią liudijimas

Vilnius, rugsėjo 2 d. (BNS) – Vilniaus senamiestyje rastas 1830-1831 metų sukilimo prieš carinę valdžią palikimas – rusiškas šautuvas.

Praėjusią savaitę netoli Katedros, Šventaragio gatvėje, archeologai aptiko šautuvą, o šią savaitę, ištyrus radinį, paaiškėjo, jog ginklas buvo naudojamas viename iš 19 amžiaus sukilimų. Pasak archeologų, rastas šautuvas yra rusiškas, 1826 metų modelio.

Kaip sakė archeologas Gediminas Vaitkevičius, šautuvas turi sąsają su senesniais Gedimino prospekte rasta peršautu husaro palaikais. „Idomu, kad šautuvo kalibras sutampa su Vilniaus Gedimino prospekte rastuose husaro palaikuose aptiktos kulkos skersmeniu. Nors negalim tvirtinti, kad kariškis buvo nušautas iš to paties šautuvo“, sakė G. Vaitkevičius.

Liepos mėnesį Gedimino prospekte priešais buvusį „Vilniaus“ kino teatrą archeologams atradus 11 nesuardytų kapų, viename iš jų buvo

aptiktas palaidotas husaras – raitas karys. Kape rastas husaras buvo atpažintas pagal odinių batus likučius. Karys žuvo, jam peršovus kepenis, tai liudijo palaikų pilvo ertmėje aptikta kulkka.

Tuomet tyrėjai manė, kad kapuose rasti žmonės buvo palaidoti 18-ojo – 19-ojo amžių sandūroje. Dabar rasto šautuvo modelis patvirtina, kad kapuose rasti žmonės buvo palaidoti po 1830-1831 metų sukilimo.

Pasak archeologų, šautuvas buvo aptiktas visiškai netikėtoje vietoje. „Tiesiog stebėtina, kaip šitas šautuvas čia išliko. Toje vietoje, kur radom šautuvą, iš dviejų pusių yra du perkasimai stulpams, o iš trečiosios pusės iškasta trasa vandentiekiiui. Nesuardyti kultūrinio sluoksnio buvo tik vienas metras, čia ginklą ir aptikom“, teigė G. Vaitkevičius.

Pasak tyrėjų, radinys patvirtina, kad 1830-1831 metų sukilimo mastai buvo dideli.

lygis už informaciją, padėsiančią sužinoti buvusio Talibano režimo vadus ir jų sąjungininkus iš „al Qaeda“. Dolerio banknoto dydžio žydri lapeliai buvo metomi virš Hilmdendo, Urugano ir Kandaharo provincijų, pasakoję ir pasienyje esantį Pakistano Chaman miestą atvykę prekyautojai.

JAV

Vašingtonas. Jungtinės Valstijos pirmadienį prasi-dėjo pirmasis po rugsėjo 11-osios rinkimų sezonas, šimtams kandidatų į Kongresą, gubernatorių ir vietos valdžios institucijas mėginant prisitaikyti prie naujos politinės tikrovės. „Rugsėjo 11-osios įvykiai pakeitė mūsų gyvenimą, šios tautos gyvenimą ir visą pasaulį“, pareiškė prezidentas George W. Bush, apibūdindamas padėtį praėjus vieneriems metams po šios tragedijos.

Vašingtonas. Artėjantios rugsėjo 11-osios išpuolių metinės Jungtinių Valstijų taiki-

RUSIJA

Maskva. Rusijos prezidentas Vladimir Putin mano, kad išspręsti Karaliaučiaus problemą galima nepažeidžiant Šengeno susitarimų. V. Putin teigimu, toks sprendimas neturėtų „padidinti skaičiaus Rusijos piliečių, kurie nekontroliuojami lankytųsi Šengeno zonoje“. Kaip tokių problemų sprendimo pavyzdį V. Putin nurodė Vakarų Berlyno problemą, išspręstą 1974 metais užtikrinus susisiekimą oru.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

J. KRONKAITIS — SKAUTAS

Jau tapo įprasta, „Lietuvos skautijos naujienų“ puslapiuose mes vėl bendraujame su įžymiais Lietuvos žmonėmis. Šį kartą kalbinome patį generolą majorą Joną Kronkaitį, Lietuvos kariuomenės vadą!

Kas Jus paskatino grįžti į Lietuvą ir imtis tokių pareigų, jeigu JAV kariuomenėje buvote gana daug pasiekęs?

Žinote, aš buvau baigęs karinę tarnybą, buvau išėjęs į atsargą, dirbau privatioje įmonėje. Kai mane prof. V. Landsbergis pakvietė atvykti į Lietuvą, aš sutikau, nes matiau tikslą — padėti Lietuvai tapti NATO nare.

Ką daro kariuomenės vadas kasdien? Koks tai darbas? Juk Jums nebereikia nei šaudyti, nei po miškus lakstyti...

(Šypsosi) Darbas? Na, darbas yra „juodas“: kasdien pasirašo kokius 50-60 dokumentų, susitinka su įvairiais vadais aptarti įvairius reikalus, susijusius su kariuomenės struktūra. Pavyzdžiui, šiandien su pulkininku, Oro pajėgų vadu, diskutavome apie antros oro bazės atveitį, ką ten dislokuosime, kur bus laikomi lėktuvai, kur kuras... Priimant sprendimus, atsivėlgiu į štabo narių siūlymus, jie analizuojami ir tada man pristato alternatyvas, iš kurių pasirenku vieną ir sakau: „Eisime tuo keliu“. Pateikiamos geros idėjos, o man lieka pasirinkti geriausią sprendimo būdą.

Lietuvos kariuomenės dar tik kuriama, kaip manote, ar ji bus pakankamai stipri, kad galėtų apginti Lietuvą?

Be abejo, ji ir kuriama tam, kad gintų Lietuvą. Priešingai atveju, sakytum, kad nereikia kariuomenės. Tačiau reikia įvertinti jos galimybes: pasaulyje nėra valstybės, kuri gali vien su savo kariuomene apginti savo šalį. Net didelės valstybės kaip Vokietija, Prancūzija, Anglija, net Jungtinės Valstijos nemano, kad jos vienos galėtų apsiginti. Todėl kuriamos sąjungos, štai ir mes norime tapti NATO nare, kad įeitume į tą gynybinę struktūrą, kad galėtume gintis kartu su kitomis valstybėmis. Tam, kad mus priimtų į Sąjungą, turime įnešti savo dalį. Taip, kaip krepšinio komandoje: jei vienas loš prieš penkis — nelaimėsi, bet jeigu su kitais sudarysi komandą, tada galėsi laimėti prieš kitus penkis. Tačiau jeigu tu esi storus ir nemoki lošti, esi tinginis, tai tavęs nepriims. Taip ir mes turime sukurti tokią kariuomenę, kad parodytume, jog savo dalį atliksime.

Ilga laiką skautų ir kariuomenės istorija, veikla buvo labai susijusi. Koks šiandien yra Lietuvos kariuomenės ir skautų bendradarbiavimas? Koks jis galėtų būti ateityje?

Manau, kad skautų organizacija yra labai svarbi kiekvienai valstybei. Esu buvęs daugelyje valstybių ir beveik visose yra skautų. Skautavimas padeda ugdyti jaunimą, jo meilę tėvynei, tarnybą artimui, pagarbą valstybės institucijoms ir įstatymams, tvarkingumą (generolas apžiūri savo stalą ir juokiasi: „Na, ne-

Lietuvos kariuomenės vadas, brig. generolas majoras J. Kronkaitis

žiūrėkite į mano stalą, kai reikia jame ką nors rasti, tai užtrunka“).

Pavyzdžiui, Jungtinėse Amerikos Valstijose kariuomenė glaudžiai bendradarbiauja su skautais. Amerikos karininkai (patys skautai) vadovauja skautų grupėms, turtams ir draugovėms, dalyvauja skautų stovyklose kaip instruktoriai, mokytojai. Taip pat kariuomenė skautams duoda palapines, transportą, leidžia skautams stovyklauti kariniuose poligonuose. Žinoma, ir mes čia, Lietuvoje, galime bendradarbiauti. Mūsų paramos prašo įvairios organizacijos: ir vaikai, ir nuskriausti, ir našlaitiai, ir jaunieji šauliai, mūsų resursai „tampomi“ įvairias puses, bet mes visuo remime skautus. Tik reikia vieno žmogaus, kuris tuos reikalus tvarkytų.

Ką kariuomenės vadas veikia po darbo, laisvalaikio?

To laisvalaikio yra labai mažai, dažniausiai vyksta visokie formalūs priėmimai, ceremonijos, o jeigu nėra — tai jis ilsisi.

Ką jums reiškia būti skautu?

Manau, kad skautas — tai žmogus, kuris į gyvenimą žiūri labai optimistiškai, pozityviai, vadovaujasi tuo, kad mes turime dirbti kartu, bendrauti ir kurti geresnį mūsų šalies gyvenimą.

Ar kariuomenės vadas ko nors bijo?

(Šypsosi) Aš jums nesakysiu, ko bijau. Anksčiau labai bijojau savo mamos (juokiasi). Ji buvo gera, bet mamos reikia bijoti.

Kokia didžiausia Jūsų svajonė?

Didžiausia svajonė, kad Lietuva taptų saugi ir pasiturinti valstybe, kurioje žmonės džiaugtųsi gyvenimu, būtų daug linksmybių, nebūtų skurdų, dingtų įtampos ir problemos, su kuriomis susiduriame šiandien, neliktų ziarių dalykų. Reikia būti kaip skautai — optimistais. Idealo niekada nepasieksim, bet reikia jo siekti, diena po dienos.

Prisimenu, kai buvau atvažiavęs į Lietuvą 1997 metais, matiau mažai besišypsantių žmonių, visi buvo paniūrę, o 1992 metais mano žmona sakė, kad žmonės net į akis nežiūrėjo. Šiandien jau daug kas pasikeitė, jau yra besišypsanti, yra skautų, daug yra gero atsikitę per tuos 12 metų. Manau, jaunimas labai svarbus, nes jis šiandien kuria gyvenimą sau ir savo vaikams. Ti-

kiu, kad tikrai Lietuva bus dar gražesnė...

Ko palinkėtumėte Lietuvos skautams?

Daug sėkmės. BUDEKIT. Linkiu pajusti, kad padėti kitam yra malonu. Jeigu tai jusite, būsite laimingi. O kai žmogus yra savanaudiškas, jis daug prisigrobia, bet vis dar nori grobti ir grobti, ir vis tiek yra nepatenkintas. Gyvenime turi tiek duoti, kiek gauti, tada bus pusiausvyra, kuri žmogų daro laimingą. Linkiu skautams ir skautams būti laimingais.

Ačiū už pokalbį.
Sesės Vita ir Eglė
iš „Lietuvos Skautijos naujienos“ Nr. 8

Daugiau apie gen. Joną Kronkaitį

Jonas Kronkaitis gimė 1935 m. vasario 1 d. Lietuvoje, Širvintose. Tėvas kilęs iš Vilkauskio apskritys, motina — iš Ukmergės apskritys. 1944 m. šeima, priversta pasitraukti iš Lietuvos, apsigyveno Vokietijoje, o 1949 m. persikėlė į JAV.

1959 m. J. Kronkaitis baigė Connecticut universitetą, įgijo pramonės vadybos bakalauro laipsnį ir reguliariosios kariuomenės leitenanto laipsnį.

Baigė Pėstininkų vadų kursus, Rendžerių kursus, buvo paskirtas Vokietijos šarvuotųjų pėstininkų bataliono bario vadu, iš ten perkeltas į Antarijų kavaleries pulką ir jame tarnavo iki 1963 metų.

1963 m. buvo paskirtas Ginklų skyriaus direktoriumi pavaiduotoju Lengvųjų ginklų įmonėje, kurioje bandomi, tobulinami įvairūs ginklai, tarp jų M-14, M-16 šautuvai, įvairūs kulkosvaidžiai.

1964-1965 metais dirbo sąraštų apginklavimo projekto vadovu.

1965 m. pasiūstas į Amerikos kariuomenės Vietnamo štabą, dirbo Amerikos sausumos pajėgų Vietnamo Ginklų skyriaus viršininku.

1965-1966 metais suteiktas karininko laipsnis.

Po metų grįžęs iš Vietnamo į JAV mokėsi Resursų valdymo karininkų kursuose, perėjo į logistiką. 1968 m. baigė JAV kariuomenės vadovybės ir generalinio štabo kolegiją, po jo — Sirakūzų universitetą ir įgijo verslo administravimo magistro laipsnį.

1970-1971 metais suteiktas majoro laipsnis.

Vėliau Jonas Kronkaitis buvo pasiūstas į Vietnamą, Pirmąją kavaleries divizioną. Buvo paskirtas brigados kovinės paramos bazės vadovu.

J. Kronkaitis į Ameriką grįžo 1971 m., buvo paskirtas inspektoriumi į Amerikos kariuomenės inspekcijos generalinį štabą, inspektavo JAV kariuomenės štabus. Po to paskirtas bataliono vadu Pirmojo tankų diviziono, vėliau Diviziono logistikos skyriaus (G-4) viršininku.

1978 m. baigė JAV kariuomenės karo kolegiją, buvo paskirtas komendantu į valstybinę platų sąsiekos ginklų įmonę „Rock Island Arsenal“, inicijavo ir vykdė gamyklos esminio modernizavimo programą.

1979 m. suteiktas pulkininko laipsnis.

1981 m. baigė Gynybos sistemų valdymo kolegiją, buvo paskirtas valdomųjų sviedinių ir artilerinio ginklo sistemų kūrimo jungtinio projekto vadovu.

1985 m. išėjo į rezervą.

Bodamas rezervu karininkas dirbo raketų bandymo, tobulinimo ir gamybos įmonėje „Atlantic Research Corporation“ Gynybos programų de-

Lietuviškosios Skautybės fondo pirm. v.s. fil. Petras Molis š.m. liepos 6 d. Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus buvo apdovanotas Lietuvos Didž. kunigaikščio ordino Riterio kryžiumi už nuopelnus skautybei ir pastangas garsinant Lietuvos vardą. Nuotr. Gundos Barysaitės

LIETUVOJE PAGERBTAS v.s. fil. PETRAS MOLIS

Š.m. liepos 6 d., Valstybės dienos proga, Respublikos prezidentas Valdas Adamkus „už nuopelnus skautybei ir už pastangas garsinant Lietuvos vardą pasaulyje“ v.s. fil. Petrą Molį apdovanojo Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi. Bro-

NEUŽMIRŠTAMI SKAUTAVIMO DIENŲ PRISIMINIMAI

Rašytojas Jurgis Jankus, skautų draugas ir skautiškosios veiklos vertintojas, apie skautybę:

„Nė vienas iš skautavusių dienų neįsinešė tuščias. Vieni išsinešė daugiau, kiti mažiau, bet visi išsinešė jaunų dienų bendravimą, bendrai atliktus gerus darbus, smagias iškylas, dainas ir šnekes prie liepanojančio laužo, bendrus atsivėlinimus nakties poilsui ir rytmetinius švilpukus keltis, rodo, iš ką tik išildyto mie-

SKAUCIŲ REGISTRACIJA

„Aušros Vartų“, Kernavės skautų tūnto narių registracija naujiems veiklos metams bus vykdoma š.m. rugsejo 7 d., šeštadienį, nuo 9 val. Pasaulyje lietuvių centro žemutinėje salėje, Lemonte, o taip pat ir Čikagos Jaunimo centro pirmame aukšte. Kviečiami ir tūntų jungtis ir dar neskautavusios lietuvių kilmės mergaitės.

partamento direktoriumi. Eidamas šias pareigas kūrė verslo plėtros strategiją, palaikė Gynybos departamento ryšius su Kongresu ir raketų gamybos pramonės atstovais.

J. Kronkaitis yra Amerikos pasirengimo gynybai asociacijos, Amerikos aeronautikos ir astronautikos instituto, JAV armijos asociacijos, Baltijos instituto, Lietuvos-Amerikos bendrijos, JAV Nacionalinės pramonės saugumo asociacijos, JAV Karinės jūrų laivyno lygos, JAV Karo kolegijos, „Alumni“ asociacijos narys.

Jungtinėse Amerikos Valstijose J. Kronkaitis apdovanotas „Legion Of Merit“ medaliu ir 14 kitų.

Nuo 1997 m. kovo iki 1999 m. birželio 29 d. — Lietuvos Respublikos krašto apsaugos viceministras.

1999 m. liepos 1 d. suteiktas brigados generolo laipsnis ir paskirtas LR kariuomenės vadu.

2001 m. rugpjūčio mėnesį suteiktas generolo majoro laipsnis.

Jonas Kronkaitis turi dvi pilietiškes — Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Respublikos.

Turi žmoną Rūtą ir suaugusius vaikus: Joną Liną ir Audrę Kristinę.

Iš „Lietuvos Skautijos naujienos“ Nr. 8

ATLANTO RAJONO TINKLAPIS

LSS Atlanto rajono tinklapis veikia. Įsijunkite. Pamatysite nuotraukas, sužinosite daugiau apie mūsų veiklą. Pasiskaitę žinioms pasidalinkite su kitais, paraginkite įsijungti: www.atlantorajonas.org Praneškite ką galvojate apie website.

NAUJAS JŪROS SKAUTŲ VIENETAS

„Nendrių valtis“, naujas Jūros skautų ir skautiškų vienetų, steigiamas Michigane. Kviečiami lietuvių kilmės berniukai ir mergaitės nuo 6 metų amžiaus. Pirmoji sueiga vyks sekmadienį, rugsejo 29 d., 1 val. p.p. (Michigan laiku) Union Pier, „Gintaro“ vasarvietėje. Daugiau informacijos suteiks Dalia Vitkienė tel. 269-465-7557, arba Milda Rudaitytė tel. 269-469-9880.

PATIKSLINIMAS

Rugpjūčio 28 d. „Skautybės kelyje“ išspausdintame rašinyje apie v.s. Stasį Ilgūną įsivėlė pora netikslumų.

1. Ten, kur rašoma: „keturioliką metų praleista mokant tautinių šokių „Lazdyno“ grupėje“, turėjo būti: „1949-1963 m. St. Ilgūnas vadovavo Rochesterio tautinių šokių šokėjų grupei ir su ja dalyvavo I ir II Tautinių šokių šventėse. „Lazdyno“ vardu pavadintai tautinių šokių šokėjų grupė po to daugelį metų vadovavo JAVdygy Reginiene“.

2. Rašant apie Rochesterio lietuvių radioj valandėlę „Dainos aidas“ turėjo būti: „St. Ilgūnas su dukra Rūta radio valandėlės programas paruošė ir praveda kas šeštą sekmadienį. Kitas penkias programas veda kiti talkininkai“.

Už šiuos netikslumus suinteresuotųjų atsiprašau.

Sofija Jelionienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktorė — Danutė Bindokienė
Administracijos — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasitine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9885
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

TERESE KAZLAUSKAS, M.D.
Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS-SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

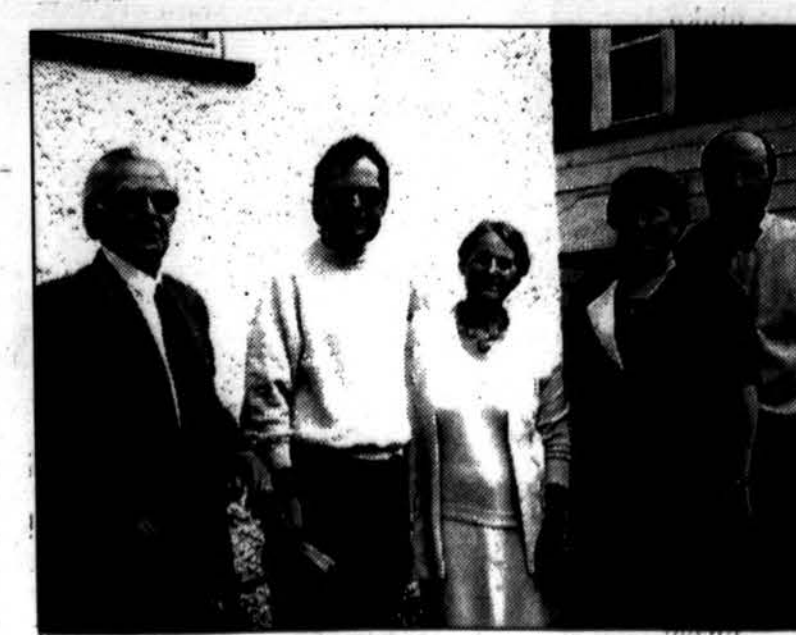
Dr. RIMAS NOVICKIS
CHIROPRACTIC PHYSICIAN
Manualinė fizioterapija, akupunktūra, galvos skausmų (ir migrenos), sportinių traumų specialistas
6645W. Stanley Ave., Berwyn, IL 60402. Tel. 708-484-1111.
Valandos kasdien, savaitgaliais susitarus. Kalbame lietuviškai.

JŪROS SKAUTŲ IR SKAUCIŲ REGISTRACIJA

„Nerijos“ tūnto jūrų skautų ir „Lituanicos“ tūnto jūrų skautų registracija Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, bus vykdoma šį šeštadienį, rugsejo 7 d., 9 val. r. Kviečiami visi jūriniai skautavimu susidomėję lietuvių kilmės berniukai ir mergaitės.

„SIETUVOS“ DRAUGOVĖS SUEIGA

Čikagos ir apylinkių skautiškų ir vyr. skautiškų „Sietuvos“ draugovės sueiga šeštadienį, rugsejo 14 d., vyks Ateitininkų namuose nuo 1-4 val. p.p. Visos sesės kviečiamos dalyvauti. Susirinkime visos ir kartu darbingai pradėkime 2002-2003 skautiškosios veiklos metus.

Ilgūnų šeima Rochesterioje 1998 m. Iš k.: v.s. Stasys Ilgūnas, sūnus sk. vytytis Algis, žmona Irena, dukrė vyr. skautė Rūta ir žentas Viktoras.

Reklamuokit

PASKIRSTYTOS
2001 METŲ
LIETUVIŠKOSIOS
SKAUTYBĖS FONDO
PALŪKANOS

Nors ir gerokai sumažėjus bankų mokamoms palūkanoms, LS fondas iš suaukoto kapitalo 2001 m. gavo 12,510 dol. palūkanų. Jos, pirmiajai patvirtinus, paskirstytos taip: Skautiškiems leidiniams 8,010 dol.; Anglijos, Vokietijos ir Brazilijos skautams 1,000 dol.; LS suvažiavimui/rinkimams, 1,500 dol.; LSS archyvu bei LSS muziejui po 1,000 dol. Kvietiname platiajai skautiškajai šeimai, nepamiršti Lietuvos Skautybės fondo ir vis jį įvairiomis progomis toliau remti.

PRISIMENANT ŠILUVĄ, YPATINGĄ LIETUVOS VIETOVĘ

Peržvelgus Lietuvos tinklapi, malonu matyti ten skelbiamus valstybinius parkus bei istorines vietas. Visa tai padeda Lietuvai įsitvirtinti Europos žemėlapyje, nes atkreipiamas turistų dėmesys. O turizmas vis dėlto vienas iš Lietuvai reikalingiausių verslų.

Apie tai kalbant, norėtusi paminėti kitas ypatingas Lietuvos vietas, į kurias per mažai kreipiamas dėmesys. Šios vietos, kaip Aušros Vartai, Pažaislis, Šiluva ir kt. Iš jų tik Pažaislis jau pagarsėjo Europoje aukšto lygio religiniais koncertais, pritraukiančiais pasaulinio garso muzikus, o taip pat ir turistus, ir maldininkus.

Tačiau svarbiausioji religinė Lietuvos vieta yra Šiluva, kurioje įvyko pirmasis Europoje apsišventimas 1608 m., 250 metų anksčiau, negu garbiai Liurde.

Dažnai stebimės, kodėl Šiluva taip mažai žinoma pasaulio katalikų tarpe. Pagrindinė priežastis — Lietuvai nepalankios istorinės aplinkybės: Lietuvos-Lenkijos valstybės padalinimas 18 a., Rusijos carų priespauda, per trumpas 1918-1940 m. nepriklausomybės laikotarpis ir 50 metų trukusio sovietinės okupacijos, žiauriai slopinusi bet kokią religinę veiklą. Visgi Šiluvos atlidai, vadinami Šilūnėmis, jau nuo 17 a. per visas istorines negandas su traukdavo būrius maldininkų. Šių atlidų tradicija buvo tęsiama ir sovietų okupacijos laikais, ir išsiviję, ir dabar laisvą Lietuvą. Taigi, beveik 400 metų tiksliai tikinčiųjų Šiluvoje ieškojo ir tiksliai rado dvasinių malonių.

Ilgus 3-ji tokstantmetį, atgaivinti pamaldumą į Šiluvos Dievo Motiną svarbiau, negu bet kada, nes 50 metų trukusio ateistinio pasaulėžiūra labai pažėdė žmogaus dvasią. Ir ne tik Lietuvoje bei kitose posovietiniuose kraštuose. Visas pasaulis dabar blaškosi, praradęs dvasinę gumą, ieškodamas gyvybės ir gyvenimo prasmės. Gal todėl tos ypatingos vietos, kaip Liurdas, Fatima, Medjugorje, tvinst maldininkais. Lietuvoje Šiluva turėtų būti įtraukta į tą sąrašą. Šiluvos parodymas pasauliui, žinoma, priklauso nuo pačios Lietuvos ir visų lietuvių pastangų.

Šiluvos istorija

Pirmąją kat. bažnyčią Šiluvoje pastatydino 1457 m. Petras Gedgaudas, buvęs Vytauto Didžiojo patarėjas, ir pavadino Švč. M. Marijos Gimimo vardu. Ši šventovė greitai tapo didelio pamaldumo ir Marijū vieta. Būriai maldininkų rinkdavosi Šiluvos, ypač rugsėjo 8 d., Mergelės Marijos Gimimo šventėje. Po 40 m. bažnyčia sugėdė. 1500 m. Andrius Zaviša, paveldėjęs Gedgaudo turta, pastatydino naują.

Tuo metu Europoje plito protestantizmas, ir A. Zavišos įpėdinis Jonas Zaviša, kaip ir daugelis Lietuvos didikų, priėmė Liuterio mokslą 1532 m. Protestantizmas Šiluvos apylinkėse klestėjo iki 1550 m., bet jau 1555 m. nusileido plintančiam kalvinizmui. 1591 m. buvusios kat. bažnyčios žemės nupirko karšta kalvinistė Sofija Vnuckienė. Ji Šiluvos pastatydino mūrinę bažnyčią ir seminariją kalvinistų pastoriams. Seminarija veikė iki 1625 m.

Kat. bažnyčia buvo uždaryta apie 1570 m. Nepaisant, kad diduomenė išpažino Kalvino tikėjimą, liaudis buvo katalikiška. Kalvinizmas stiprėjo, ir didikai ėmė verst žmones tą tikėjimą priimti. Kat. Bažnyčių turtas buvo nusavinamas.

Galbūt Apvaizda lėmė, kad paskutinis Šiluvos klebonas surinko bažnytinį indus, drabužius, dokumentus, taip pat labai garbingą Madonos su Kūdikiu paveikslą, viską sudėjo į geležinį apkalną ažuolinę skryniją ir slapčia užkėlė laukuose prie didelio akmens, maždaug pusę mylios nuo buvusios bažnyčios.

1588 m. Lietuvoje buvo priimtas įsakymas sugrąžinti katalikams atimtąsias bažnyčias ir žemes. Tuo įsakymu remdamiesi, žemaitis vysk. Merkelis Giedraitis ir jo padėjėjas kun. Jonas Kazakevičius užvedė bylą Šiluvos bažnyčiai atgauti. Šiai procedūrai buvo reikalingi dokumentai įrodymui, kad P. Gedgaudas Šiluvoje katalikams dovanojo žemę ir bažnyčią. Vyskupo pastangos buvo veltai, nes dokumentų niekur nebuvo galima surasti.

1608 m. vasarą keli piemenukai žaidė prie didžiojo akmens, kai staiga ant jo pamatė stovinčią gražią Moterį. Glėbyje ji laikė Kūdiki ir verkė. Vaikai labai išsigando, bet vienas nubėgo į miestelį pas kalvinistų pastorių ir jam papasakojo tą keistą įvykį.

Žinia apie Moterį su Kūdikiu ant akmens greitai pasisklido. Jau kitą dieną ten susirinko būrys žmonių. Atėjo ir kalvinistų pastorių, ir jų seminarijos rektorius Saliamonas Grocius. Pastorius apibūdė žmones, kad klausio vaikių prasimanytų, kurie kyla iš veltinio. Jam bekalbant, ant akmens vėl pasirodė verkianti Moteris. Kalvinistų pastorių išdriso paklausti, kodėl ji verkianti. Moteris atsakiusi: „Anksčiau šioje vietoje buvo garbinamas mano Sūnus, o dabar čia ariama ir sėjama“. Tai pasakiusi, pranyko.

Kadangi ši regėjimą matė daug žmonių, kalvinistai nebegalėjo įvykio užginčyti. Vienas labai senas neregys ėmęs pasakoti, kad netoliese to akmens labai seniai stovėjusi katalikų bažnyčia ir ta Moteris galbūt esant Mergelė Marija. Tokios žinios ėmė sklirti vis plačiau ir vysk. Giedraitis pasiuntė kun. J. Kazakevičių dalyką iširti, nes vis dar bandė surasti dokumentus, reikalingus Šiluvos bažnyčios žemei atgauti.

Kun. Kazakevičiui Šiluvoje besilankant, senukas neregys jam ėmęs pasakoti apie seniai paslėptą turtą prie didžiojo akmens ir nuvedęs kunigą tą vietą parodyti. Ją parodęs, senukas staiga prarėgęs. Tai buvęs pirmasis Šiluvos Marijos stebuklas.

Nurodytą vietą kasinėjant, buvo atrasta ažuolinė skrynija su ten prieš 38 metus paslėptais bažnytiniais daiktais ir dokumentais. Šiluvos bažnyčios žemė buvo atgauta 1622 m., o kun. J. Kazakevičius paskirtas Šiluvos klebonu 1624 m. Jis pastatydino medinę bažnyčią, kuri greit pasidarė per maža ir Šiluvą plūstantiems maldininkams. Žymiai didesnė bažnyčia buvo pastatyta 1641 m. Maldininkai labiausiai lankė akmenį, ant kurio buvo pasirodžiusi Marija. Ta vieta garbėjo stebuklais ir patiriamomis Dievo malonėmis. 1663 m. vysk. Aleksandras Sapiega pastatydino akmenį dengiančią koplyčią, o 1818 m.

SIUVĖJAS APIE KARĄ, TERORIZMĄ IR NATO

Išgirdęs apie naujo pasaulinio karo grėsmę, nieko nelaukęs nuakubėjau pas savo išmintingąjį kaimyną siuvėją Martyną. Jis mano klausimą, ar jau prasidės trečiasis pasaulinis karas, Martynas atsiliepė paaiškinimu:

— Karus vertina, vardus duoda mokslininkai; jiems reikia istoriją rašyti, už tą rašymą atlyginimą gauti, todėl ir prasimano visokių pavadinimų: „pirmasis pasaulinis“, „antrasis pasaulinis“, „kryžiaus“ ar dar kitaip. Pasaulinis karas yra vienintelis. Jis prasidėjo tuomet, kai Adomas ir Ievos pirmagimis Kainas užmušė brolį Abelį. Ar tu girdėjai, kad kada nors pasaulyje būtų ramu, kad kur nors nevyktų karas? Ir negali būti taikos ir ramybės, nes žmonija prasidėjo iš žudiko Kaino, o obuolys nuo obels toli nerieda.

Bandžiau prieštarauti, aiškinau, kad karai būna vietinio pobūdžio, kai kariauja dvi ar trys mažos valstybės, ir būna pasauliniai, kai grumiasi daugiau didelių galybių. Siuvėjas tik nusiūvo:

— Jei kurios valstybės tam tikrą laiką nekariauja, tai tik todėl, kad yra silpnos ar po karų neatsigavusios. O karui ruošiasi visos; nuolat ginkluojasi, nors gal ir nežino, su kuo kariaus, tačiau žino, kad tikrai kariaus. Kai tik pakankamai susitvėrė, ginklus išdėlioja, pakankamai jų sukaupia, pribrešta laikas kariauti. Karui kilti užtenka teroristinio išpuolio, o kartais — paprasčiausio apsižodžiovimo. Trumpai tariant, pasaulinis karas vyksta, vyksta ir vyks, kol nebus akmenų ant akmenų, nors kariaujantys skelbia, kad ka-

riaujam dėl taikos ir ramybės pasaulyje.

Labai nuliūdino siuvėjas, tačiau sužinojau karų prigimtį, suvokiau teroristų paskirtį ir reikalingumą. Dar rūpėjo, kaip turi elgtis Amerika po teroristinio išpuolio. Juk ji krikščioniška šalis, o pagal Evangeliją, gavusi į vieną skruostą, turėtų atsukti ant-
rąjį.

— Pamišai, — sako siuvėjas, — kad į vieną skruostą Amerika jau gavo, kad teroristai sprogdino bombas prie jos ambasados ir Prekybos centre? Pastarasis išpuolis gerokai stipresnis smūgis į antrąjį skruostą.

— Tai ką turėtų daryti krikščionis amerikietis? — paklausiau.

— Evangelijoje neparašyta. Manau, kad sprendimo pasirinkimą Dievulis paliko žmogaus valiai. Kai aš kartą, gavęs nuo smurtautojo į vieną skruostą, pagal Evangeliją atsukau antrąjį, ir vėl gavau, tai jam taip trenkiau, kad bėdžius atsigavo tik ligoninėje.

Pats į peštynes nelinkęs, ieškojau būdo reikalą taikiai tvarkyti.

— O jei taip pareikalavus iš valstybės kaltininkės žalos atlyginimo? Juk taip išreikalavama iš tėvų, kai jų vaikai padaro kam nors žalą. Teroristus rengia, priglaudžia, palaiko konkretios valstybės, o teroristai yra savotiški tų valstybių vaikai.

Siuvėjui toks sprendimo būdas, regis, atrodė abejotinas, tačiau galimas.

— Tegul Amerika suskaičiuoja nuo terorato patirtus nuostolius, pateikia sąskaitas valstybėms kaltininkėms ir

pareikalauja: „Apmokėkite sąskaitas, išduokite teroristus, pasižadėkite nebesmurtauti, o mes jums dovanosime taiką ir ramybę“.

— O jei tos valstybės reikalavimo nepatenkins?

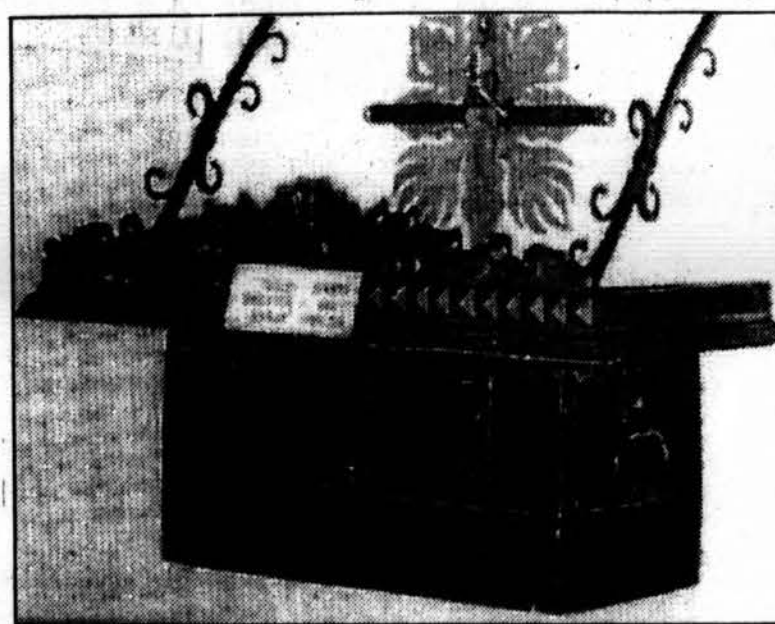
— Nebeatsigaus ir ligoninėje; Amerika pakankamai galinga valstybė, pasaulinis karas bus tęsiamas.

Susivokiau ir siuvėjui pritariu, nes ir Lietuvai karas dar nėra pasibaigęs; Lietuvos etninę žemių dalį tebealiko Rusija, Baltarusija, Lenkija. Martynas patarė rūpestį tomis žemėmis atidėti, nes galime būti apšaukti teroristais.

— Didžiosios valstybės nemėgsta mažųjų tautų ir jų valstybių, nes jos keliančios pavojų taikai, jų kapitalas esą menkas tarptautinei pramonei ir prekybai, jos trukdančios didžiosioms valstybėms savo nuožūra tvarkyti pasaulį. Už laisvę ir nepriklausomybę kovojančius tečėnus Rusija vadina teroristais, baimę išnaikinti visą tautą, o didžiosios demokratinės valstybės neprieštarauja, netaiško Rusijai jokių tramdančių priemonių, flirtuoja su tikroju teroristu ir tautinio genocido vykdytoju. Kol neįstosime į NATO ir ES, kol mūsų balsas neprišlys didžiųjų valstybių balsui, kol SSRS teisių perėmė ir genocido tęsėja tebeke-
lia grėsmę, nesame saugūs.

Parėjęs iš kaimyno greta savo trispalvės iškėliau NATO ir ES vėliavas, o Seimo nariui Rolandui Pavilioniui už keliamą sumaištį, už skatinimą rengti referendumą dėl stojimo į minimas organizacijas paskelbiau „šaltąjį“ karą.

Algimantas Zolubas

1612 m. žemėje atrastoji skrynija su bažnytiniais daiktais

LIETUVAITĖ KELIAUTOJA PRIEŠ 100 METŲ

ALEKSAS VITKUS

Nr. 7

„Ir ką ten veikiata svetimų žmonių draugijoj? — lyg neitkėdama paklausiau. „Svetimų? Anoki ten svetimi, jie vien save vadina lietuviais, o po teisybei tai toki jau rusai, kaip ir mes, tik, girdi, ne taip nupuike. Mūsų ponų baliūnų ir svečių tarpa jokia tarnaitė neįsiskverbs, o pas lietuvius: aš galiu pašokti ir su inžinieriumi, ir su daktaru, ir su studentu. Tai kodėl neturėtum ten eiti? Ana mano draugė kokia dabar ponija. Ji advokatą pasigavo lietuvių baliuje, kodėl aš negalėčiau gauti inžinieriaus ar turtingo vaistininko?“

Taip, truko ten lietuvių, ir daug mokytojų lietuvių vyrų į Lietuvą parsivežė lenkes bei rusus. Buvo Peterburge ir apsišvietusių lietuvių merginų, bet ir tai — viena už lenko, kita už ruso. Kodėl lietuviai inteligentai neįsiskverbo toms „nekaltooms gražuolėms“ pasipiršti, nei Julė negalėjo suprasti. O kiek jų norėjo ištekti ir likti tautiečių moterimis. Kiek pačiam Peterburge Julė atrado grynai lietuviškų šeimų? Ir pati atsako: „Vargu ant abiejų rankų pirštų išskutum skaitydama. Senesnių mūsų inteligentų vaikai gal tik iš savo pavardžių tenuvokia esą lietuviais; apie tėvo kalbą jiems nėr ko nei užsiminti“.

Lankydamasi Peterburge, Julė prisiminė ir savo gimnazistinės dienas. Viena jos mokytoja tuomet ją dažnai pasiūkavo į savo kambarį ir vis klausinėdavo apie lietuvių kaimiečių gyvenimą, papročius. „Kas ji buvo do viena, iš kur paėjo — neteko patirti“,

Rusams ir šilumos ūkis

Lyg ir derinant prie „Mažeikių naftos“ pardavimo Rusijos bendrovei „Jukos“, tuo pačiu laiku Kaune taip pat ne mažiau triukšmingai buvo nuspręsta rusams parduoti ir Kauno elektrinę. Kauno miesto tarybai buvo pateikti bene metus užtrukusio konkurso duomenys, kuriais remdamasis, Kauno energijos valdybos pirmininkas ir elektrinės privatizavimo konkurso vadovas Ramūnas Garbaravičius konkurso laimėtojų siūlė skelbti iš rusų „Gazprom“, lietuvių „Dujotekanos“ ir amerikiečių „Clement Power Venture, Inc.“ sudarytą grupę. Grupėje vyrauja, aišku, „Gazprom“. Antroje vietoje Garbaravičiaus vadovaujama komisija paliko Suomijos verslovę „Fortum Power and Heat Oy“, o trečio konkurso dalyvio, Vokietijos „Verbundnetz Gas“ ir „Stadtwerke Leipzig“ sukurtą grupę, pasiūlymo komisija net nesvarstė. Pagal Garbaravičių, vokiečių pateiktas dokumentas neatitiko konkurso reikalavimų. Garbaravičiaus nuomonei Kauno vadovai neprieštaravo.

Tokių kauniečių nusiteikimą patyrė, vokiečiai supuko. Abiejų verslovių vadovai teigė, kad jų pasiūlymas konkurso reikalavimams atitinka, o iš žiniasklaidos turimų duomenų sužinojo, jog jis net geresnis negu konkurso laimėtojų, reikalavo paaiškinimo, kodėl jų dokumentas buvo atmestas net nesvarstytas. Atsakymo nesulaukę, jie kreipėsi į Lietuvos Seimo pirmininką Artūrą Paulauską. Šis vokiečiams patarė skųstis teismui. Del tokio vokiečių ėjimo supuko ir Garbaravičių palaikantis Kauno miesto meras Giedrius Ašmys. „Jeigu nepaaiškės neteisėtų konkurso darbo grupės veiksmų, tarybos sprendimas liks toks, koks yra“, — tvirtai pareiškė meras.

Kol kas nežinia, ar vokiečiai teisybės ieškos, nors iš spaudos pranešimų sprendžiant, pokalbiuose su Garbaravičium bei Ašmiu jie patyrė daug šiurkščios arogancijos, nesiskaitymo ir dėl to esą labai įsijėdė.

Visų duomenų neturinčiam ir tik iš spaudos jų nuostolius sugraibiusiam neįmanoma spręsti, kuri pusė šiame ginče teisi, tačiau toks gana

staciokiškas atsisakymas vokiečių pasiūlymą svarstyti ir arogantiškas teisinimas kelia abejones, ar tikrai trūkumai dokumente jo nesvarstymą lėmė. Kyla įtarus klausimas, ar ant svarstyklų buvo dedami siūlymas prieš siūlymą, ar Rytai prieš Vakarus? Tiksliau: ar rusai prieš vokiečius? Neteigičiau, kad čia įtakos turėjo „Williams“ absurdo pakartojimo baimė: mes parduosime įmonę vokiečiams, o šie paskui rusams, todėl geriau mes patys iš karto ją parduokim rusams, tokiu būdu gal geresnes sąlygas išsideredami, tačiau, manau, kad nenoro vokiečių į Lietuvą įsileisti būs. Juk jų pateiktame dokumente trūkumus pastebėjus, ar nebuvo galima paprašyti juos pašalinti, dokumentą pataisyti, papildyti? Bet konkurso vadovas taip nedarė. O kai vokiečių bendrovių atstovai tuos trūkumus įtikinamai neigia, kyla klausimas, ar iš tikrųjų jų buvo?

Tuos klausimus dar galima papildyti ir žvelgiant į „Lietuvos dujų“ privatizavimo vyksmą. Kodėl iš varžybų su „Gazprom“ lauko traukiasi iš karto labai jomis susidomėjusi „Ruhrigas“ bendrovė ir dėl to rusams į sterblę nukrenta ir ši, pati stambioji, Lietuvos šilumos ūkio dalis?

Šiuos atvejus gretindami, turbūt nesunkiai prisieime išvardinti „Mažeikių naftą“ privatizuojančius Lietuvos vadovams rūpėjo ir verslovę neišleisti rusų, dėl to jie ją galvotrukčiais pardavė amerikiečių „Williams“, priimdami padiktuotas praigaštingas sąlygas, o Kauno elektrinės ir „Lietuvos dujų“ pardavėjai nenori įsileisti Vakarų, nors ir didesnę naudą siūlančių, todėl įmones parduoda rusams. Taigi sprendimai — tik politiniai.

Kiek laiko dar praeis, kol Lietuva išsirsins valdžias, suvokiančias, kad verslo negalima maišyti su politika, ir kiek dėl to žalos turės patirti patys rinkėjai — valstybės išlaikytojai, jai mokėsčius moką piliečiai? O gal atsakymas čia visiškai kitur, nors labai sunku būtų patikėti, kad 50 metų tautą žiauriai skriaudę okupantai rusai dabartiniais Lietuvos vairuotojams būtų geresni, negu jų okupacijos padėję nusikratyti Vakarai?

— rašo Julė, nes, būdama jauna gimnazistė, nedrįso už ją daug vyresnės mokytojos klausinėti. „Vieną vakarą susėdova kartu, ir mokytoja, kuone su ašaromis taip į mane prabilo, — rašo Julė. — Tu esi daug laimingesnė už mane, mokėdama savo tėvų kalbą. Aš gi taipos lietuvių ir jos nemoku! Už tai tu, girdi užaugusi išėjusi mokslo, turėsi ir už mane atidirti mūsų tėvynei“. Čia tik pirmą sykį ji sužinojo mokytoją esant jos tautiete. „Matydavau jai adresuotą korespondenciją, kur mokytoja būdavo tituluojama kunigaikštaitė ar jos Šviesybe, — rašo Pranaitytė, — ir apsidžiaugiau, kad ir lietuvaitės gali būti kiltgimės“.

Peterburge ir baigėsi Julės turistinė kelionė. Šioje beveik 400 puslapių knygoje ji labai vaizdžiai ir plačiai aprašė lankytus kraštus, miestus, gamtą, įvairias tautas, jų papročius. Bet mano tikslas buvo šiuo straipsniu supažindinti skaitytoją tik su vienu, kas jos kelionėje liete lietuviškąjį gyvenimą ir jo nuotrūpas. Kai prisimeni, jog nuo to laiko jau praėjo beveik 100 metų, skaitydamas knygą kartais pagalvodavau, kad daugeliu atvejų ir mes, XX ir XXI amžiaus išeiviai bei Lietuvoje likę lietuviai, gal ne per daug skiriamės nuo anųjų.

Sustojus Kaune, ji rašo iš Amerikos laiską, kuriame kun. A. Milukas prašė jos kuo greičiausiai grįžti. Taip, aplankius savo tautiečius Maskvoje, Peterburge ir kitur, ji su dideliu širdies skausmu atsisveikino su savo gimimėmis bei prieteliais, paliko nulytą tėvų šalę, iškeliavo per Prūsiją ir Prancūziją vėl Amerikon tęsti savo jau ankščiau pradėtą lietuviškos spaudos darbą. Ten 1944 metais ir baigė savo visais lietuviškais atžvilgiais našų gyvenimą.

Pabaiga

Laiškai, nuomonės, komentarai

KAI NETURI PROTO,
VARGSTA KITI

Nei viena politinė ideologija savo rėmėjų tarpe neturi tiek garbingų, Lietuvai nusipelnusių asmenų, kiek jų turi krikščionys demokratai. Didelė jų dalis gyvena ir gyvena JAV, todėl mes labai atidžiai perskaitydami straipsnį „Pavargau begyvendamas ir besiklausydamas proto“ dienraštyje „Draugas“ (2002.07.03). Jame buvo aprašomas liepos mėn. 1 d. Ateitinkų namuose, Lėmonte, vykęs Lietuvos krikščionių demokratų rėmėjų susitikimas. Apgailėstaujami, kad mūsų partijos atstovai neturėjo galimybės dalyvauti susitikime, todėl norime išsakyti savo poziciją ir tas problemas, su kurių pristatymu mes nesutinkame.

Skaitant straipsnį akivaizdu, kad susitikimo dalyviams truko informacijos „iš pirmų lūpų“ apie Lietuvos krikščionius demokratų — politinę partiją, kuri susidarė susijungus Lietuvos krikščionių demokratų partijai ir Lietuvos krikščionių demokratų sąjungai. Kita vertus, mums Lietuvoje keista, kai lygiavertiais politiniais partneriais pristatomi Lietuvos krikščionių demokratų, antra pagal populiarumą partija šalyje (po Lietuvos socialdemokratų partijos) ir jokios įtakos politiniam šalies gyvenime neturintys atskalonai: rinkėjų pasitikėjimo praradusi, po krikščionių demokratams oponuojančių partijų sąrašus išsibarsčiusi Moderniųjų krikščionių demokratų sąjunga bei Tėvynės sąjungos rėmėjų būrelis, straipsnyje vadinamas Ignaco Uzdavinio partija (spaudoje I. Uzdavinys komentavo, kad kuria partiją konservatorių gelbėti). Straipsnyje pateikta informacija apie šią partiją kaip apie „neseniai užsiregistravusią Krikščioniškosios demokratijos partiją“ neatitinka tikrovės, kadangi tokia partija Lietuvoje nėra registruota. Juolab, kad, norint registruoti naują partiją, neužtenka surinkti 400 parašų, reikia organizuoti steigiamąjį suvažiavimą, kurio darbe dalyvauti ne mažiau kaip 400 steigėjų. Abejojame, kad tiek atsirastų. Nebent padėtų globėjai konservatoriai, kurie šiuo metu dėl „vyresniojo brolio“ sindro-

mo labai sunkiai išgyvena krikščionių demokratų sėkmę.

Mums yra juokinga, kai modernieji krikščionys demokratai pristatomi kaip „nuo Krikščionių demokratų partijos atsikilęs jaunų inteligentų sparnas, protestavęs prieš nedemokratiškus reiškinius partijoje“. Visų pirma, minimi ponai, bent jau tie, kurie organizavo naujos partijos steigimą, buvo ne eiliniai Lietuvos krikščionių demokratų partijos nariai, ir netgi ne eiliniai valdybos nariai. Būtent jie buvo atsakingi už „reiškinius“ partijoje: ideologiją, programą, viešuosius ryšius, finansus ir pan. Tiesa ta, kad jų vadovaujama partija ritosi žemyn, o politinės ambicijos augo. Kai tapo aišku, kad galimybė patekti į Seimą turės tik pirmieji asmenys, kova už valdžią partijoje tapo kova už būvį, kurią jie pralaimėjo. Visą kitą istoriją yra logiška seka veiksmų, atliekamų dėl Seimo nario mandato, dėl viešokio ar kitokio posto. Sunku suvokti, kaip krikščionimis demokratais skelbiantys save politikai galėjo kandidatuoti į Seimo narius ideologinių oponentų, pasisakančių prieš katalikišką mokyklą, propaguojančių abortus, prostituciją, lošimo namus ir kitas „laisves“, sąrašuose. Šiandien Seime nėra moderniųjų krikščionių demokratų frakcijos. Seime jie atstovauja ne Lietuvos žmonių interesus, o tarnauja savo darbavietoms liberalams ir socialliberalams. Lietuvos žmonių neapgavo „moderniųjų“ politiniai viržai. Pasakas apie savo ateitį jie gali pasakoti tik nežinantiesiems politinės situacijos Lietuvoje, ką sekmingai daro (nors juos palaiko tik iki 0,1 proc. apklaustųjų).

Susijungus Lietuvos krikščionių demokratų partijai ir Lietuvos krikščionių demokratų sąjungai įvyko esminiai pokyčiai abiejose. Charizmatinė dr. Kazio Bobelio asmenybė traukia jaunus žmones. Į partiją atėjo daug išsilavinusių jaunučių, jaunų specialistų, studentų. Lietuvos krikščionių demokratų gretas papildė nauja karta, kuriems V. Bogušis, E. Vareikis ar kiti keturias dešimtis perkopę jaunuoliai neatrodo nei modernūs,

nei jauni. Lietuvos krikščionių demokratų valdybos vicepirmininkas dr. I. Vėgėlė, atsakingasis sekretorius A. Grusėckas, partijos išdininkas N. Cicilionis, valdybos narys J. Žukas — ne 30-ties neturintys jaunosios kartos atstovai. Toli iki 40-ties ir dr. Kazio Bobelio pavaduotojai, partijos vicepirmininkai E. Pabarčiui. Daugybė jaunų žmonių vadovauja skyriams. Jaunoji karta nori derbti dėl savo ateities, o ne ieškoti priešų ar regėti intrigas. Jie už konstruktyvų dialogą su visomis politinėmis partijomis, tame tarpe ir su Moderniųjų krikščionių demokratų sąjunga. Tačiau kol politikos gegutės randa lizdų, mūsų pasiūlymai vienytiškieka bevaisiai.

Maloniai kviečiame apsilankyti Lietuvos krikščionių demokratų būstinėje Viniuje, Pylimo g. 36/2. Šiuo metu aktyviai rengiamės Lietuvos Respublikos prezidento ir savivaldybių tarybų rinkimams. Kasdien partijos būstinėje Pylimo 36/2 renkami štabas, partijos nariai ir rėmėjai, vyksta įtemptas darbas. Pirmą kartą po daugybės metų mes esame viena komanda: vadovybė, skyriai ir eiliniai nariai. Europos šalių rinkėjai vis dažniau renkasi krikščionis demokratus. Lietuvos krikščionių demokratų turi stiprų vadovą dr. Kazį Bobelį, energingą ir kompetentingą komandą, todėl tikime, kad bendromis pastangomis, nuosekliai dirbdami pasiekime pergalę.

Mes daug už ką turime būti dėkingi išeivijos krikščionims demokratams, tačiau pagarbą neturkdo mums priminti — ne skirtingos nuomonės, o skirtingi siekliai sąlygoja atakolonus. Galima būtų pritari Lietuvos krikščionių demokratų sąjungos išeivijoje generalinio sekretoriaus Prano Povilaicio cituotiems rašytojo Jurgio Gliados žodžiams. Visą, kas duoda vaisių, reikalauja ir proto, ir fizinių pastangų. Gyvenimas nėra lengvas, ir pavargti žmogaišiai — net ir bijant pavargti naudojamosi svetimi trūsai, nesiklausoma proto balso, gyvenama tik sau ir tik šia diena, vargsta kiti. Tai nekrikščioniška. Būtų naudinga, kad JAV krikščionys demokratai objektyviau įvertintų esamą padėtį ir prisidėtų prie Lietuvos krikščionių demokratų įtakos augimo.

E. Pabarčiūš
LKD vicepirmininkas
G. Palickienė
LKD valdybos
vicepirmininkė

KINIJOJOS PREZIDENTĄ
REIKIA VADINTI JIANG

Lietuvos liaudis — išminties skrynja! Tokią įmantrią liaudišką išmintį mums grėdavo galvon jau mokyklos suole. Vienas tokių įstrigusių posakių yra visiems gerai žinomas: „Genys — margas, o pasaulis daug margesnis!“

Saliamoniška tiesa! Štai lankantis Kinijoje sužinojome, kaip teisingai (ir mandagiai) kreiptis į kiniečius. Kiniečių pavardės bei vardai yra įvairūs ir sudėtingi. Xing, arba pavarde, yra šeimos, kurioje gimė (ar buvo įsūnytas); ji dažniausiai tėra tik vieno skiemens. Ming, arba vardas, yra asmeniškas duotas vardas; paprastai jau susideda iš dviejų skiemenių (bet gali būti irgi tik vieno). Kartu sudėjus, sudaro pavardę ir vardą, pagal kuriuos kinietis yra formaliai žinomas. Tačiau, labai nemandagu, nekorektiška kreiptis į kinietį jo vardu (nebent tai darytų amžiumi vyresnįjį ar padėtimi aukštesnįjį asmenį).

Kinietiška pavardė rašoma ar kalbant sakoma pirmoje vietoje.

Tokių būdu, Mao (Tse-Tung anksčiau) Zedang (dabar; naujai pakeista; panašiai, kaip Peking virto Beijing) buvo (ir tebėra) žinomas visoje Kinijoje (bei pasaulyje) tik Mao, savo pavarde. Dabartinis prezidentas (Kinijoje jį vadina „chairman“) Jiang Zemin visiems kiniečiams tėra Jiang.

Rusų literatūroje sakoma: „Amžių gyvenai, amžių mokais ir kvailiu miršti!“ Ar ne tiesa? Kiekviena diena mums pakiša ką nors naują!

Stasė E. Semėnienė
VALSTYBĖS
UŽKARIAUJAMOS
NEBŪTINAI GINKLAIS

Skaitant Broniaus Nainio išvedžiojimus „Draugo“ dienraštyje, „Ar Amerika gali tapti imperija“, sukelia skaitytojams daug klausimų, kurie laukia platesnės studijos. Bronius Nainys savo rašinyje aiškiai pabrėžė, kad Amerikai nereikia užimti žemės plotų ir pavergti tautų, ji savo tikslą pasiekia kitais būdais, ne išsaudama kulkų.

Skaitytojai sutiks, kad Amerika valdo pasaulį savo kari-

niu pranašumu, išvystyta technika, o svarbiausia, ekonominiu pajėgumu. Amerika savo ekonomika yra užėmusi beveik visas pasaulio valstybes, todėl jai nereikia panaudoti savo karinių pajėgų. Daugelis mažųjų tautų, tiek Šaud Arabija, tiek Afrikos valstybės, Pietų Amerika, Azijos kraštai, galima sakyti, sėdi amerikiečių kišenėse. Net ir Rusija laukia Amerikos kapitalo jų industriniam pajėgumui išvystyti. Valstybės, priklausančios nuo Amerikos paramos, turi elgtis taip, ko reikalauja Amerika, kitaip pagrasinama, kad parama bus nutraukta.

Stebint žiniasklaidą, klausantis ekonominių pokalbių, galima susidaryti nuomonę, kad Amerika savo ekonominiu pajėgumu tampa imperija visoms valstybėms. Ar ilgai galės išlaikyti šią dominuojančią poziciją, priklausys nuo Europos, Kinijos, Indijos ir pačios Rusijos. Imperijos gimsta, plėtojasi ir išsivysčiusios miršta, užleidamos vietą kitoms imperijoms.

Antanas Paukuolis
Chicago, IL.

KARĄ KOL KAS LAIMI RELIGIJĄ

Rugpjūčio 8 d. numeryje išspausdintą Alekso Vitkaus straipsnį „Amerikoje vyksta religinis karas“ būtina patikslinti:

San Francisco federalinis apeliacinis teismas nenusprendė, kad amerikiečių ištikimybės pareiškimas (Pledge of Allegiance) yra nekonstitucinis ir „todėl uždraustinas“, kaip rašo Vitkus. Tas teismas tik nusprendė, kad, kada mokyklų vadovybės ir kitos valdiškos institucijos patvarko ir reikalauja, jog tas pareiškimas privalomai būtų visų kartojamas, jame įrašyti žodžiai „under God“ prieštarauja Amerikos konstitucijai esančiam nurodymui, kad valstybė, t.y., bet kokia valdiška institucija, negali „steigti“ (establish) kokią nors religiją. Ar tie žodžiai iš tikro kokią nors „religiją“ steigia, galima ilgai ginčyti, tačiau ateistai sako, kad, per prievartą, jie „po Dievu“ nei būti, nei tuos žodžius kartoti nenori. Aišku, tokie jų norai tikri, gerimi, mielaširdingi krikščionims nei motais. „Po Dievu“ išbraukęs, kaip gi atskirsi, kad čia Amerika?

Kaip ten bebūtų, norėdami Amerikai ištikimybės pareikšti, skautai, ateitininkai — net ir santariečiai — ir visi kiti, kurie šalių rinkėjai vis dažniau renkasi krikščionis demokratus. Lietuvos krikščionių demokratų turi stiprų vadovą dr. Kazį Bobelį, energingą ir kompetentingą komandą, todėl tikime, kad bendromis pastangomis, nuosekliai dirbdami pasiekime pergalę.

Mes daug už ką turime būti dėkingi išeivijos krikščionims demokratams, tačiau pagarbą neturkdo mums priminti — ne skirtingos nuomonės, o skirtingi siekliai sąlygoja atakolonus. Galima būtų pritari Lietuvos krikščionių demokratų sąjungos išeivijoje generalinio sekretoriaus Prano Povilaicio cituotiems rašytojo Jurgio Gliados žodžiams. Visą, kas duoda vaisių, reikalauja ir proto, ir fizinių pastangų. Gyvenimas nėra lengvas, ir pavargti žmogaišiai — net ir bijant pavargti naudojamosi svetimi trūsai, nesiklausoma proto balso, gyvenama tik sau ir tik šia diena, vargsta kiti. Tai nekrikščioniška. Būtų naudinga, kad JAV krikščionys demokratai objektyviau įvertintų esamą padėtį ir prisidėtų prie Lietuvos krikščionių demokratų įtakos augimo.

ŠEIMININKŲ
KERTELĖ

Paruošia Adelė

KARŠTI PAUKŠTIENOS
SUMUŠTINIAI

6 riekelės baltos duonos
6 ar daugiau riekielių keptos kalakutienos arba viščiuko (10 ir 1/2 uncijų) skardinukė viščiuko sriubos (cream of chicken soup), nepraskiestos
1 ir 1/2 puod. tarkuoto „Cheddar“ sūrio
Nupjauštyti plutas nuo duonos ir riekes išdelioti 13x9 colių kepimo inde. Ant kiekvienos riekelės uždėti paukštienos gabalą. Pasinaudojant šaukštu, mėsa aptepta sriuba. Užberti sūrį. Kepti įkaitintoje 375 laipsnių F orkaitėje 15 min.

Pastaba. Panašų receptą galima paruošti su rėkutu kumpiu. Geriausiai tinka baltas, jau kiek pastovėjusi duona. Nupjauščius pluteles, riekelės aptepta sviestu (tik labai plonai) arba sumazintu riebumo majonezu, ant viršaus uždėti riekelę kumpio, kad uždengtų visą duoną, o ant kumpio — riekelę sūrio. Tinka bet koks, bet gal geriausiai — „American cheese“. Kepti, kol sūris pradeda burbuliuoti, o duonos apacia būna gražiai parudusi.

VIŠTIENOS SALOTOS SU
RĖŠUTAIS

4 puod. virtos ar keptos vištienos (tik baltos mėsos), supjaustytos mažais ketvirtiniais
1/2 puod. smulkiai supjaustytų saliero stiebų
4 žali svogūnai, smulkiai supjaustyti
1/2 puod. suplotų graikiškų

riai. Pasak teismo, žmonėms juos kartoti prisakyti negali tik valdžia. Savanoriškai žmonės gali deklamuoti, ką tik jie nori.

Man atrodo, kad juo mažiau valdžia ar valstybė gali žmones versti ką nors daryti ar sakyti, tuo geriau. Tarp kitko, abu už tą sprendimą balsavę teismo nariai teisėjais buvo paskirti kvekerių religijos išpažinėjo, to didelio liberalo, prezidento Nixon.

Tačiau šis religinis karas neilgai tęsėsi. Jau po poros dienų teisėjais, kuris tą nematą sprendimą surašė, įgijo Šventosios Dvasios, ar gal, apie visą Ameriką kilusį (Aligimanto Gurecko sulietuvinu žodžiu pavadinti tinkamą) didelį „ožiotą“ paskaitė kito ryto laikraščiuose ir teismo sprendimo vykdymą suspėdavo, kol bylą peržiūrės visas vienopolikos žmonių apeliacinis teismas. Amerikoje tai gali užtrukti kelio mėnesių. Taigi, kol kas karą taškais laimi religija.

Taipgi „šmaikščiai“ žodžius „In God We Trust“ „aiškines“ aukščiausio Amerikos tribunolo teisėjas William I. Brennan buvo ne žydas, kaip rašo Vitkus, o katalikas. Aš asmeniškai neturiu nieko prieš, kad ant visų sienų Amerikoje būtų parašyta „In God We Trust“, jei žemiau taip pat būtų parašas „Visa or Mastercard Accepted“. Tai gražiai atspindėtų šią laikų dvasią.

Arvydas Barzdukas
Falls Church, VA

riešutų (walnuts), pirma juos pakepinus sausėje keptuvėje 3/4 puod. riebiu masu jogurtu (be jokių vaisių)

3-4 šaukštai šviežio kapoto „tarragon“ (galima ir džiovinto, bet tuomet dėti tik 1 šaukštelį)
2 šaukštai citrinos sulčių
1 šaukštas kapotų petražolių nedidelių salotų lapų, gerai išnokusiu pomidorų
Sumaišyti visus produktus, išskyrus salotas ir pomidorus. Palaikyti šaldytuve 1 val. Pateikti išdėstytas ant salotų lapų, papuostas pomidorų skilteleimis.

Pastaba: vietoj graikiškų riešutų galima vartoti migdolus (almonds); vietoj jogurto galima vartoti 1 puod. sumazinto riebumo majonezo, pridant 1/2 puod. razinų. Tuomet nereikia „tarragon“ prieskonių.

TAI BENT SALOTOS!

2 pakeliai Knox bespalvės želatinos
1 puod. šalto vandens
1 ir 3/4 puod. verdančio vandens
1/3 puod. ir 2 šaukštai cukraus
8-10 plonų riekielių šviežio agurko
1/2 citrinos nutarkuota žiavelė (tik geltonoji dalis)
3 citrinų sultys
2 apelsinai, nulupti, supjaustyti skilteleimis (nulupti ir plonąja plėvele)
1 puod. smulkiai supjaustyto agurko
1/2 puod. suplotų obuolių
3 šaukštai smulkiai supjaustytų svogūnų laisų

Į vidutinio didumo indą šaltame vandenyje įmaišyti želatina, palaikyti 1 min., po to iplinti verdantį vandenį. Ge-

• SKELBIMAI •

PASLAUGOS

AUTOMOBILIŲ NAMŲ SVEIKATOSIR
GYVYBĖS DRALIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvinių įrengimų; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turis darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

ELEKTROS
ĮVEDIMAI-PATAISYMAI.

Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

SIULO DARBA

Ligonio priežiūros darbas. Pagenda patirtis su ligoninės aparatais arba noras išmokyti. Gyvenimas šeimoje, privatus kambarys. New Orleans, Louisiana, priemiestyje.
Kazys Varnas, 143 Rue Esplanade, Slidell, LA 70461.
Varnas@bellsouth.net

Help wanted!
Strong young laborers 18-35. Will train to learn masonry business. Must have car & willing to travel to Naperville & vicinity. Work all year, around weather permitting. Start now! 630-514-1969.

Des Plaines saloniui
reikalinga kirpėja-stilistė,
turinti licenciją. Tu privalai uždirbti tiek, kiek esi verta. Geras atlyginimas, premija, klientai, apmokamos atostogos, apmokymas, vadovavimo galimybės.
Tel. 847-317-1382.

rai išmaišyti, kol visiškai ištirps. Įmaišyti cukrų, citrinos žiavelę ir sultis. Leisti atvėsti ir sustingti iki kiaušinio baltymo tirštumo (maždaug apie pusantros val.).

6 puod. talpos formos („ring mold“) dugne gražiai išdėstyti agurkų riekelės ir apelsinų skilteles. Likusius produktus sumaišyti su pastingusia želatina ir atsargiai šaukštu užpilti ant išdėstytų formoje agurkų bei apelsinų. Laikyti šaldytuve, kol visiškai sustings, tuomet išversti ant lėkštės, papuošti citrinos griežinėliais, mėtų lapeliais. Tinka prie šaltų užkandžių.

BALTOS SALOTOS

1 maža galvutė žiedinio kopūsto (cauliflower)
1 vidutinio didumo svogūnas
8 ridikėliai
1 mažas agurkas
1 puod. sumazinto riebumo rugščių grietinės
2 šaukštai citrinų sulčių
2 šaukštai cukraus
1/8 šaukštai maltų pipirų tiek pat druskos
salotų lapų

Kopūstą suskaldyti „žiedeliais“. Plonai griežinėliais supjaustyti svogūną, ridikėlius ir agurką. Rugščią grietinę sumaišyti su citrinos sultimis, cukrumi, druska ir pipirais. Užpilti ant daržovių ir leisti šaldytuve pastovėti apie valandą laiko. Pateikti į stalą ant salotų lapų, papuošti petražolėmis.

BANANŲ PYRAGAIČIAI
viršus

1 šaukštas cukraus
1/4 šaukštai cinamono
pyragaičiai
2/3 puod. sviesto arba margarino
1 puod. cukraus
2 vidutinio dydžio išnoke bananai — sutrinti
2 kiaušiniai
2 ir 1/4 puod. miltų
1 šaukštai vanilijos prieskonių

NEKILNOJAMASIS TURITAS

GREIT PARDUODA

Landmark
properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-690-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiestiuose
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

IVAIRŲS

Liaudies medicinos gydytojas
OLEH CHEREDNYK.
Diagnostika ir gydymas liaudies
medicinos metodais.
Tel. 847-635-0353;
847-507-4074 (mob.)

Window Washers Needed!

40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Chicago and Milwaukee area.
Tel. 800-820-6155.

Reikalingi darbuotojai paruošyti valymui TN ir IN valstyse. Pagenda valymą vyrai. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800.
Tel. 615-554-3161.

Reikalingi mūrininkai.
Tel. 815-462-6263;
630-774-1025.

Experienced cooks and salad prep. person needed
Nikos, 7600 S. Harlem,
Bridgeview, 708-496-0300.

2 šaukštai kilimo miltelių (baking powder)

1/4 šaukštai druskos

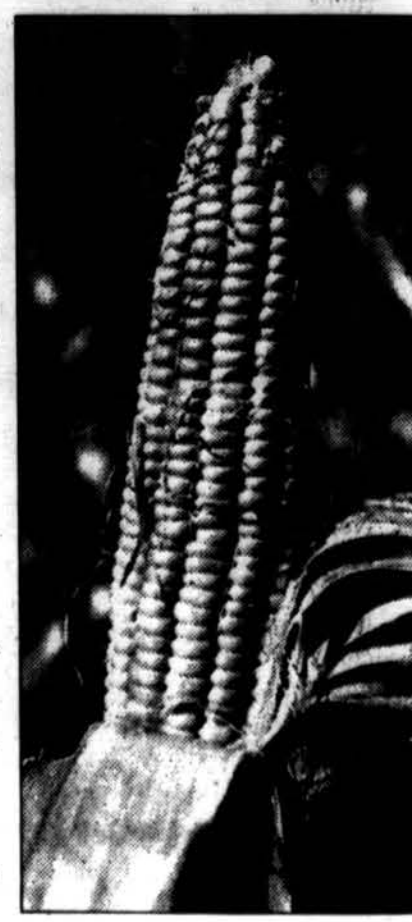
1/4 šaukštai kepimo sodos

Įkaitinti orkaitėje iki 350 laipsnių F. Sumaišyti cukrų su cinamonais (užbarstymui ant viršaus), padėti atskirai.

Išplakti sviestą su cukrumi, kol bus purus ir šviesus; iplakti kiaušinius, sutrintus bananus ir vaniliją; miltus sumaišyti su kilimo milteliais ir soda, pamažu suberti į skysčius produktus, gerai išplakti.

Pakabinti tešlą šaukšteliu ir išdėstyti ant neišteptos kepimo skardos. Kiekvieno pyragaičio viršų apibarstyti cukrumi su cinamonu. Kepti, kol pyragaičių pakraščeliai pradės paruduoti — apie 10 minučių. Iškepusius išimti iš keptuvo ir atvėsinti ant grotelių.

• Jeigu rankų oda šiurkšti arba kojos pavargusios — ištrinkite citrinų sultimis, tuomet nuplaukite šiltu vandeniu ir pamasažuokite alyvuogių aliejumi.

Lenkijos dienraštis žavisi Lietuva

Varšuva, rugsėjo 2 d. (BNS) — Lenkijoje kas mėnesį leidžiamas žurnalas moterims „Pani“ negaili pagyrių Lietuvos gamtai ir sostinės Vilniaus senamiesty.

Leidinyje kviečia lenkus keletoms dienoms važiuoti į Lietuvą pakvėpuoti tyru oru, pradžiuginti akis beribėmis žaliomis lankomis ir upių žydumu, aplankyti vieną iš didžiausių Europoje senamiestų ir pasmaguriuoti savotiškų, bet labai skanių valgių. Anot žurnalo, „Lietuvoje širdis paisi“.

Leidinio žurnalistas ypatingai žavi Lietuvos širdis Vilnius, kur puikiai ir meistriškai susikryžiuoja periferija su didžiuliu pasauliu, istorija su dabartimi, išorinis paprastumas su vidiniu grožiu, jaunystė su tradicijomis. „Vilniaus senamiestyje galima vaikščioti valandų valandas, atrandant vis naujus užkampius, siauras gatvėles ir netgi labiausiai patyrusiems turistams didžiulį įspūdį padarys tai, kokių būdu atnaujinamas Vilnius. Viskas daroma nepaprastai kruopščiai, su didele meile ir atrodo taip, jog tik prieš akimirką namai ir jų ornamentai buvo nudažyti jaučia menininko mūrininko ranka. Kada visa tai suspėta padaryti? Toks klausimas iškyla kiekvienam, kuriam teko lankytis kitose Europos sostinėse“, rašo „Pani“.

Žurnalas giria Vilniaus viešbučius, jų švarą, puikų aptarnavimą, vietos darbuotojų, nors ir nekalbančių lenkiškai, nuostirdumą, pateikia gausybę iliustracijų.

Reportažo autorė žavisi ir puikiais parduotuvėmis, kavinėmis, prisipažindama, kad kiekvieną dieną valgė „nepaprastai skanius pyragaičius“, „gerą puikų skonį alų“ ir valgė „slaptinguosius cepelinus“.

Jos teigimu, „žmogus išvykdamas iš Vilniaus, tarsi palieka dalelę savęs“.

Reportažo autorė žavisi ir puikiais parduotuvėmis, kavinėmis, prisipažindama, kad kiekvieną dieną valgė „nepaprastai skanius pyragaičius“, „gerą puikų skonį alų“ ir valgė „slaptinguosius cepelinus“.

Jos teigimu, „žmogus išvykdamas iš Vilniaus, tarsi palieka dalelę savęs“.

Jos teigimu, „žmogus išvykdamas iš Vilniaus, tarsi palieka dalelę savęs“.

Jos teigimu, „žmogus išvykdamas iš Vilniaus, tarsi palieka dalelę savęs“.

Jos teigimu, „žmogus išvykdamas iš Vilniaus, tarsi palieka dalelę savęs“.

Lietuvoje ir toliau mažėja gyventojų

Per šešis šiuo metų mėnesius Lietuvos gyventojų sumažėjo 6,600 ir liepos pradžioje valstybėje gyveno 3 mln. 469,000 žmonių, rodo išankstiniai Statistikos departamento duomenys.

Pernai vykusio visuotinio gyventojų surašymo duomenimis, 2001 metais Lietuvoje gyveno 3,475,600 žmonių.

Šių metų sausio-birželio mėnesiais Lietuvoje gimė 15,120 kūdikių arba 1,266 mažiau negu per tą patį laikotarpį pernai.

Palyginti šių ir praėjusių metų sausio-birželio mėnesius, matyti, kad padidėjo mirusiųjų skaičius. Per šešis šiuo metų mėnesius mirė 571 žmogus daugiau nei pernai.

Iš viso per šešis 2002-ųjų mėnesius mirė 20,817 žmonių.

Daugiausia žmonių pakirsdavo kraujotakos sistemos ligos (11,554 mirties atvejai), piktybiniai augliai (3,880). 2,523 žmonės mirė dėl išorinių priežasčių — transporto įvykiuose, atsitiktinai paskendę ar apsinuodiję alkoholiu.

Sausio-birželio mėnesiais nusižudė 786 žmonės arba 40 žmonių daugiau nei pernai per tą patį laikotarpį.

Daugiausiai kūdikių gimė Vilniaus apskrityje (3,604), mažiausiai — Tauragės (608), daugiausiai mirė Vilniaus (4,781) bei Kauno (4,009) apskrityje.

Natūralus prieaugis beveik visose apskrityse buvo neigiamas, tik Alytaus rajone gimė 45 žmonėmis daugiau nei mirė. Neringos savivaldybėje ir mirė, ir gimė po 11 žmonių.

Lietuvos karius rengia tautinė pramonė

Lietuvos karius nuo galvos iki kojų rengia bei reikiama ekipuote aprūpina Lietuvos gamintojai — tai liudija metams sudarytos kariuomenės aprūpinimo sutartys.

Kaip sakė Lietuvos kariuomenės, Aprūpinimo departamento direktorius pulkininkas leitenantas Rimantas Gasparavičius, po šią vasarą vyksiančių konkursų su vietos gamintojais sudarytos metinės sutartys, pagal kurias kariuomenės bus aprūpinta viskuo — nuo skiriamųjų ženklų ir kepurė iki batų ir diržų.

R. Gasparavičiaus teigimu, lauko ir uniforminės vyrų avalynės už 4 mln. litų kariuomenei pateiks bendrovė „Lituanica“. Ekipuotės, įskaitant beretės ir diržus, komplektų tiekimo konkursą laimėjo bendrovė „Skalmantas“.

Su ja sudaryto sandorio vertė — 8 mln. litų. Lietuvos tekstilės institutas už 4 mln. litų kariuomenei pateiks lauko uniformų ir demizozoninių striukių.

Be kita ko, Lietuvos tekstilės institutas gamina specialų „kvėpuojantį“ membraninį audinį, kuris nepraleidžia vėjo ir drėgmės, tačiau išleidžia kūno išskiriamą drėgmę. Iš šio audinio institutas siuva neperšlampiančias striukes bei tiekia batų gamintojams specialų 4 sluoksnių pamušalą. Bendrovė „Lelija“ už 791,000 litų pasiūlys uniforminių marškinėlių ir moteriškų palaidinių, o už 1 mln. 255,000 litų — kitų gaminių, tarp jų — uniforminių koskių ir liptpalčių.

Pakeisti Lietuvos mobiliojo ryšio telefonų kodai

Nuo rugsėjo 1-osios Lietuvos mobiliojo ryšio bendrovių „Omnitel“, „Bite GSM“ bei „Tele2“ tinkluose galios tik naujos numeracijos mobiliojo ryšio telefonų kodai, prasidedantys skaitmeniu 6.

Visuose mobiliojo ryšio tinkluose įsigaliojo naujieji kodai, o senuosius numerus, kurių kodai prasidėjo skaitmeniu 2, surinkę abonentai bus informuojami apie pasikeitimus ir paprašomi numerį perrinkti. Tai, jog kodas pakeistas, mobiliojo ryšio abonentams bus pranešama iki 2003 metų vasario pabaigos.

„Omnitel“ priklausantys telefonų kodai 280, 282, 286, 287, 288, 298 nuo šių metų kovo 1 d. buvo pakeisti į 680, 682, 686, 687, 688, 698. „Bite GSM“ priklausantys telefonų kodai 281, 285, 289, 299 šių metų kovą buvo pakeisti į 681, 685, 689, 699 kodus.

„Tele2“ priklausantys kodai 283 ir 284 nuo šių metų kovo 1 d. buvo pakeisti į 683 ir 684.

* Lietuvos krepšinio lygos prezidentas Šarūnas Marčiulionis įsitikinęs, kad dviratininko Raimondo Rumšo žmonos Editos kalinimas sąlygotas sporto, o ne neva nusikalstamos E. Rumšienės veiklos. Š. Marčiulionio nuomone, tai atskleidžia požiūrį į Lietuvą. „Jei tai būtų amerikietis sportininkas, po dviejų dienų jo žmoną būtų išnešė iš kalėjimo, o lietuvaitei tenka tokia dalis“, sakė jis. Š. Marčiulionis apmaudu, kad kai lietuvis laimi trečią vietą prestižinėse varžybose, stengiamasi nepelnytai jį diskredituoti. Susidariusią situaciją krepšinininkas pavadino visišku absurdu. (BNS)

DRAGAS, 2002 m. rugsėjo 4 d., trečiadienis 5

Su skausmu pranešame, kad

A.†A. SALOMĖJA JURJONAITĖ ŠMAIŽIENĖ,

gimusi Lietuvoje 1924 m. spalio 12 d., pabaigė mokyklą žemės kelionė 2002 m. rugpjūčio 21 d.

Po religinių apeigų St. John's katalikų bažnyčioje rugpjūčio 24-tą dieną palaidota šalia savo vyro a.a. Petro Crestview Mausoleum, Hot Springs, Arkansas.

Liūdesyje liko dukterys: Silvija Šmaižys, Rasa Myers, Vida McDonald; sūnus — Saulius Šmaižys, 9 anūkai, 1 proanūkę; brolis Pranas Jurjonas ir sesuo Gailutė Palionienė.

Persikėlusi iš Čikagos į Hot Springs, daugelį metų aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje. Kol sveikata leido, vadovavo radijo valandėlei „Leiskit į tėvynę“.

Jos atminimui pagerbti 2002 m. spalio 5 d. 11 val. ryto bus atnašaujamos šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 2345 W. 56th St. Chicago, IL.

Kviečiame artimuosius drauge su mumis už a.a. Salutės sielą pasimelsti.

Liūdinti šeima

A.†A. DOMICELĖ BALČIŪNAS RAPŠYTĖ

Mirė 2002 m. rugpjūčio 29 d. 9 v.v. sulaukus 96 metų.

Gyveno Lake Forest, California, prieš tai Mission Viejo, CA.

Gimė 1906 m. Lietuvoje.

Nulūdę liko: sūnus Charles V. (Vyto) Kaminskas su žmona Rose Mirga; anūčiai: Carol Yosenick, Christine Brothers, Catherine Lawson, Beth Doctulero, Laura Krieger, Steven Krieger ir Brian Krieger ir devyni proanūčiai.

Velionė pašarvota Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje rugsėjo 6 d., penktadienį, prieš laidotuves 10:30 v.r. Mišios bus aukojamos 11 val. ryto už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoj gėlių prašė aukoti Mišioms. Nuostirdiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę giminės.

Laidotuvių direktorius Gene Dybinski. Tel. 773-778-8463.

AŠTUONIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. Inž. JUOZAS GIBAITIS

Jau suėjo aštuoniolika metų, kai negailestinga mirtis atėmė iš mūsų tarpo mylimą Tėvą, kurio netekome 1984 m. rugsėjo 3 d.

Nors laikas bėga, bet mes jo niekada negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam Amžiną Ramybę.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti velionį Juozą savo maldose.

Nulūdęs sūnus

PRANCŪZMETIS LIETUVOJE

Po 1789 m. didžiosios Prancūzų revoliucijos, vykstant šalyje karams ir neramumams, iškyla Napoleonas Bonapartas. Tai buvo jaunas generolas, kuris išgarsėjo kariniais gabumais. Napoleonas į valdžią atėjo 1799 m., įvykdęs Prancūzijoje valstybinį perversmą. Jis visas jėgas metė kovai su Prancūzijos priešiniais ir turėjo tikslą sukurti didžiulę imperiją. Laimėjęs karus su Austrija, Prūsija, pajungęs savo valdžiai beveik visą Vakarų Europą, Napoleonas ruošėsi karui su Rusija.

Nugalėjęs Prūsiją, Napoleonas 1807 m. sudarė Varšuvos kunigaikštystę, į kurią įėjo ir Lietuvos Užnemunė. Kunigaikštystei buvo suteikta konstitucija. Buvo panaikinta baudžiava, suteikta asmeninė laisvė valstietiams. Visi piliečiai gavo lygias teises. Lietuvos bajorija, matydama reformas Varšuvos kunigaikštystėje, tikėjosi valstybės atkūrimo. Napoleonas atsisakė reformų bajorijai, matydama, kad bus panaikinta baudžiava, suteikta asmeninė laisvė.

1812 m. birželio 24 d. naktį, tuo metu, kai Rusijos caras su sėkme palydavo Vilnių, prasidėjo prancūzų armijos žygis į Rusiją. Birželio 26 d. caras su savo palydomis išvyko iš Vilniaus per Švenčionis į Sank Peterburgą.

Paskelbęs karą, Napoleonas su kariuomene persikėlė per Nemuną ties Kaunu ir greit užėmė Vilnių.

1812 m. liepos mėn. 17 d. Napoleonas jau buvo Švenčionyse ir iš vieno Vilniaus gatvėje buvusio namo balkono stebėjęs žygiuojančią per miestą savo kariuomenę.

Napoleono kariuomenei užėmus Lietuvą, bajorija tuoj sujudė rūpintis atgavinti Napo-

leono globoje Didžiąją Lietuvos kunigaikštystę.

Lietuvos valstietiai gyveno savaime rūpiais ir vylėsi, kad Napoleonas panaikins baudžiavą ir suteiks jiems laisvę. Plito antibaudžiavinės nuotaikos, valstietiai atsisakydavo klausyti dvarininkų, neidavo į lažą, nemokėjo prievolių. Tačiau Napoleono kariuomenė ne baudžiavą naikino, o plėšė gyventojus (dvarininkus ir valstietius), atiminėjo arklus, karves, avis, grobė vertingesnius daiktus, drabužius.

Napoleonui pirmiausia rūpėjo, kiek Lietuva galės duoti jo armijai maisto ir kareivių. Bajorijos atsiuntiamoms delegacijoms jis nieko nežadėjo, nes jam nebuvo aiški karo pabaiga. Tačiau jis leido Lietuvos bajorijai sudaryti laikiną valdžią, kurios priešakyje bu- ličiai gavo lygias teises. Lietuvos bajorija, matydama reformas Varšuvos kunigaikštystėje, tikėjosi valstybės atkūrimo. Napoleonas atsisakė reformų bajorijai, matydama, kad bus panaikinta baudžiava, suteikta asmeninė laisvė.

1812 m. birželio 24 d. naktį, tuo metu, kai Rusijos caras su sėkme palydavo Vilnių, prasidėjo prancūzų armijos žygis į Rusiją. Birželio 26 d. caras su savo palydomis išvyko iš Vilniaus per Švenčionis į Sank Peterburgą. Paskelbęs karą, Napoleonas su kariuomene persikėlė per Nemuną ties Kaunu ir greit užėmė Vilnių. 1812 m. liepos mėn. 17 d. Napoleonas jau buvo Švenčionyse ir iš vieno Vilniaus gatvėje buvusio namo balkono stebėjęs žygiuojančią per miestą savo kariuomenę. Napoleono kariuomenei užėmus Lietuvą, bajorija tuoj sujudė rūpintis atgavinti Napo-

leono globoje Didžiąją Lietuvos kunigaikštystę. Lietuvos valstietiai gyveno savaime rūpiais ir vylėsi, kad Napoleonas panaikins baudžiavą ir suteiks jiems laisvę. Plito antibaudžiavinės nuotaikos, valstietiai atsisakydavo klausyti dvarininkų, neidavo į lažą, nemokėjo prievolių. Tačiau Napoleono kariuomenė ne baudžiavą naikino, o plėšė gyventojus (dvarininkus ir valstietius), atiminėjo arklus, karves, avis, grobė vertingesnius daiktus, drabužius. Napoleonui pirmiausia rūpėjo, kiek Lietuva galės duoti jo armijai maisto ir kareivių. Bajorijos atsiuntiamoms delegacijoms jis nieko nežadėjo, nes jam nebuvo aiški karo pabaiga. Tačiau jis leido Lietuvos bajorijai sudaryti laikiną valdžią, kurios priešakyje bu-

kariuomenė traukėsi atgal. Po mūšio prie Berezinos, palikęs kariuomenę, per Vilnių, Varšuvą Napoleonas grįžo į Paryžių.

Paskui Napoleoną atslinko į Lietuvą ir jo kariuomenės likučiai. Išbadėjęsi ir nuskurdę kariuomenė pakeliui viską plėšė. Ypač nuo jos nukentėjo Vilnius. Lietuvoje liko pilnos ligoninės sergančių ir sužeistų. Pagaliau per Kauną kariuomenė pasitraukė į Prūsiją.

Per vadinamąjį prancūzmetį Lietuva labai nukentėjo: apipilė ją Napoleono kariuomenė, nepagalėjo ir rusai. Karo padariniai buvo sunkūs. Sumažėjo perpus pasėlių plotai, o gyvulių dar daugiau, buvo apipilė miestų ir kaimų gyventojai. Taip sunaikintas kraštas dar turėjo maitinti didžiulę Rusijos armiją, kovojusią prieš Napoleoną.

Prancūzų-rusų karo sukaktis

Visa Europa šiais metais minės 190-ąsias Prancūzijos ir Rusijos karo metines. Lietuvoje taip pat paminėtas sėkmingas Napoleono per Nemuną persikėlimas, kurio metu armija neprarado nė vieno kario ar žirgo, taip pat nė vieno vežimo ar pabūklų. Kaune prieš 190 metų vykusį Napoleono Bonaparto vadovaujamą kariuomenės persikėlimą ir mūšį scenarijų pakartojo suvažiavę Lenkijos, Latvijos, Belgijos, Prancūzijos, Rusijos, Baltarusijos karo istorijos klubų dalyviai. Šis renginys buvo įtrauktas į tarptautinių renginių sąrašą.

Istorikai Napoleoną vertina įvairiai. Vieniems jis okupantas, kitus domina jo kariniai sugebėjimai, įstatymų leidyba, socialinė politika, asmeninis gyvenimas.

Napoleono armiją sudarė

daugelio Europos tautų kariai, kurių tarpe buvo ir lietuvių. Prancūzai tesudarė tik penktadalį Napoleono armijos. Napoleono žygis per Lietuvą ilgam išliko žmonių atmintyje.

Napoleonas Švenčionyse

Br. Kviklio JAV išleistoje knygoje „Mūsų Lietuva“ rašoma:

„1812 m. pro Švenčionis į Maskvą žygiavo Napoleono armijos dalis. 1812 m. liepos 17 d. 10 val. ryto čia atvyko pats Napoleonas. Ta proga buvo suorganizuotas kariuomenės paradas, kurį priėmė imperatorius. (Paradas vyko apie 13 val. Red. pastaba). Napoleonas su savo vadais bei patarėjais stovėjo vieno medinio namo balkone prie didžiojo vieškelio, kuriuo žygiavo jo armija. Pabuvęs Švenčionyse vieną kitą dieną Napoleonas išvyko į Gluboką. Istorinis namas, stropiai saugomas, dar tebestovėjo ir mūsų laikais“.

P.S. Redakcijos žinomis minimas namas stovėjo rajono savivaldybės naujo pastato vietoje. Ir buvo nugriautas 1943 ar vėlesniais metais.

1941 metais šis namas dar tebestovėjo. Vokiečių okupacijos metais leidžiamas laikraštis „Naujoji Lietuva“ (1941. 08.08 Nr. 86) straipsnyje „Šių dienų Švenčionys“ rašė:

„Prie progos čia galima paminėti, kad ir vadinamąjį „Napoleono namelį“, kur esą Napoleonas iš to namo antrojo aukšto stebėjęs savo kariuomenės eimą per miestą. Namukas, tiesa nedidelis, bet jau toks griezdingas, kad dabar čia visą Vilniaus gatvę vaidina. Arba reiktų jį, kiek patvarkius su atitinkama užrėšu ir atitinkama aplinka, kaip istorinę retenybę, palikti, arba visai nugriauti“.

nesukubėjo. Padarė atokvėpį ir sustojo ilgėliau.

Napoleono kariuomenės patrankos ratas

1882 m. rudenį dr. Reškutėnų mokyklos mokiniai atridre no didžiulį (1,5 m skersmens) ratą su geležiniais apkaustais ir Reškutėnų kaimo. Tarp tokių dviejų ratų būdavo įmontuojama patranka, kurią traukdavo arkliai. Spėjama, kad tas ratas atkeliavo iš Prancūzijos karvedžio Napoleono laikais ir įstrigęs Reškutėnų apylinkėse. Kelios kartos saugojo

kluno šalinėje gulintį vienišą ratą. Žmonės, atsirdinę laukuose pasiklydusį ratą, manė kur nors pritaikyti okyje, bet nieko gudraus nesugalvojo ir kaip nereikalingą daiktą padovanojo mokyklai.

Dar žmonės pasakojo, kad Raudonėje prie kartamos buvusioje šulinyje sumestas grįžtančių prancūzų lobis. Kaimo vyrai 20 amž. pradžioje bandė ieškoti to lobia. Pristatę prie didžiulio akmens, kurio pajudinti neįstengė.

„Rytas“, Švenčionių rajono laikraštis 2002 liepa

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Su dideliu entuziazmu „Dainavos“ ansamblis pradeda naują sezoną ir kviečia visus balsingus ir mėgstančius lietuvišką dainą įsijungti į ansamblio eiles. Pirmoji šio sezono repeticija vyks antradienį, rugsėjo 10 d., 7:45 val.v. Pasaulio lietuvių centre. Visi laukiami – ir dabartiniai, ir būsimieji dainaviečiai.

Prel. Ignas Urbonas, kultūrininkas, istorikas, nesenai grįžęs iš Lietuvos, jau spejo paremti knygų muge Frankfurte, atsiųsdamas 20 dol. JAV LB Kultūros taryba nuosirdžiai dėkoja.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija kviečia visus praleisti malonią popietę Lemonte, Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, š. m. spalio 6 d. 12 val. Pietus gamins Aldona Solūnienė, gros Bronia Muro orkestras. Stalus ar vietas užsakykite skambindami Baniutei Kronienei tel. 630-968-0184.

Santaros Šviesos 49-tame suvažiavime Kęstutis Keblys pristatys Rimo Vėžio poezijos rinkinį „Šešėliai veidrodyje“, kurį išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas.

Pirmąjį rugsėjo penktadienį, rugsėjo 6-ąją, pamaldos Tėvų jėzuitų koplyčioje (2345 W. 56th Str., Chicago, IL 60636; tel. 773-737-8400) vyks 8:45 val.r. Be to, Jaunimo centre prasidės Čikagos lituanistinės mokyklos šeštadieniams pamokoms, kas šeštadienį tęsimas, atvežusiems savo vaikučius į mokyklą, specialiai aukojamos šv. Mišios 8:45 val.r. Ši šeštadienį, rugsėjo 7 d., aukojamos šv. Mišios ne tik 8:45 val.r., bet ir rožinis už Lietuvą ir būsimuosius rinkimus. Prašome kuo daugiau dalyvauti šiose pamaldose ir nuo dabar pradėti atstuodienį į šv. M. Mariją, kad Lietuvos ateitis kuo greičiau pasisuktų krikščioniškojo keliu, kad nebūtų žudomi negimusieji, vyrų tiesa, vienybė ir dora mūsų tėvynėje. Tėvai jėzuitai kviečia į nuosirdžios šių metų ketvirtos maldos vąj už Lietuvą.

Ar bus trečioji lietuviška mokykla Čikagoje ir jos apylinkėse? Tėvelius, mokytojus ir rėmėjus, susidomėjusius lietuviškos mokyklėlės steigimu Čikagos šiaurėje, kviečiame į susirinkimą-pasitarimą š. m. rugsėjo 8 d., sekmadienį, 1 val.p.p. Libertyville Civic Center, 935 West Church Street, Libertyville, IL. Informacija skambinant Ingridai Spokienėi tel. 815-334-1970 arba Ramunei Bruzinskienei tel. 847-855-2644. Kviečia JAV LB Waukegan/Lake County apylinkės valdyba.

Prisiminimai iš „Draugo“ gegužinės. Kairėje – Valerija Čepaitienė, dešinėje – Ona Gradinskienė.

Vaikų choras „Vyturys“ jau pradėjo repeticijas. Visi vaikai nuo antro skyriaus yra kviečiami dalyvauti antradieniais nuo 6:30 val.v. iki 7:30 val.v. Pasaulio lietuvių centre. Norėdami daugiau informacijos skambinkite Dariui Polikaitiui tel. 630-241-0074.

Juzė Ivašauskienė, Putnamo seselių rėmėjų pirmininkė, labdaros darbų rėmėja, yra visokių darbų talkininkė. Niekada neatsisako prisidėti prie bet kokio darbo. Organizacijos yra nuosirdžiai jai dėkingos.

Dail. Birutė Vilkutaitė-Gedvilienė, gyvenanti Wiloughby, Ohio, atsiuntė 190 dol. auką, skirtą paremti a.a. rašytojo Jurgio Jankaus užbaigtos knygos „Pušis“ išleidimą. Laišką ji rašo: „Jankų, kaip išskirtiną rašytoją, kaip žmogų, sutikau jo paprašyta iliustruoti 'Po raganos kirviu' knygą. Buvau ir esu Jam dėkinga už moralinę paramą laiškais beginant dar okupuotoje Lietuvoje pradėtą šmeižti mano tėvą Juozą Vilkutaitį. Keturakį... Lietuvoje jau pripažintas Juozas Vilkutaitis kaip Keturakis ir komedijos 'Amerika pirtyje' autorius. Norėčiau skaityti Jankaus 'Pušį' knygoje, o ne išmėtytą drožlėmis laikraščio atkarpos“. Auką galima siųsti Lithuanian Writers Association vardu, c/o Stasys Dziugas, 5729 Edge Lake Dr., Oak Lawn, IL 60453-4509.

Pal. Jurgio Matulaičio misijos vaikų Mišios prasidės rugsėjo 8 d., sekmadienį, 9 val.v. Vaikų Mišios vyks beveik kiekvieną mėnesio sekmadienį (sekite „Draugą“). Kviečiame visus vaikus, jų tėvelius, senelius ateiti į šias Mišias. Tuo patiu kviečiame ir tėvelius, turinčius idėjų – puošiant aplinką ar vedant Mišias, kuriant visuotinę maldą ir pan. Mes, kaip viena Katalikų šeima, norime ne vien tik kartu garbinti Dievą, bet, jei galime, artimiau prisidėti prie šv. Mišių aukos. Taigi norintiesiems prisidėti prašome skambinti ses. Laimutei tel. 630-243-1070 arba Grasildai 708-352-3405.

Rašytoja Nijolė Jankutė-Užubalienė, gyvenanti Chicago, IL, atsiuntė 50 dol. auką, skirtą paremti a.a. rašytojo Jurgio Jankaus užbaigtos knygos „Pušis“ išleidimą. Po 25 dol. atsiuntė rašyt. Dangulės Sadūnaitė, Putnam, Connecticut, ir Sofija Skobienė, Jamaica, NY. Auką galima siųsti Lithuanian Writers Association vardu, c/o Stasys Dziugas, 5729 Edge Lake Dr., Oak Lawn, IL 60453-4509.

Rugsėjo 8 d., sekmadienį, Šaulių namuose, 2417 W. 43 Str., vyks Tautos šventės minėjimas, kuris prasidės šv. Mišiomis 10:30 val.r. Brighton Parko šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje. Po to Šaulių namuose – iškilminga minėjimo dalis ir meninė dalis, pabendravimas „prie kavutės“. Visi šauliai, ramovėnai ir visuomenė kviečiama dalyvauti.

ŠILUVOS ATLAIIDU PAMOKSLININKAS KUN. G. LENGVINAS

Per Šiluvos atlaidus, vyksiančius šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, pamokslus sakys svečias iš Lietuvos, Telšių vyskupijos kunigas Gintaras Lengvinas.

Kun. G. Lengvinas, 1995 m. baigęs Telšių kunigų seminariją ir tais pačiais metais įšventintas į kunigus, nuo 1996-ųjų dirba Skuodo rajono Šačių parapijos klebonu, taip pat aptarnauja Barstyčių parapiją. Daug dirba su jaunimu, organizuoja vasaros stovyklas. Tai pastebėjęs vyskupas J. Boruta šiais metais kun. Gintarą paskyrė Telšių vyskupijos ateitininkų dviasio vadu.

Šiluvos atlaidai šv. M. Marijos Gimimo parapijoje prasidės šį šeštadienį, rugsėjo 7 d., 9 val.r. Savaitės dienomis pamokslai bus sakomi per 9 val.r. šv. Mišias ir 6:30 val.r. Mišias (šeštadienį – 5 val.p.p.).

Šiluvos atlaidų procesija vyks sekmadienį, rugsėjo 15 d., 1:30 val.p.p. Kviečiame visus rinktis Maria aukštesniosios mokyklos automobilių aikštelėje 1:15 val.p.p. Siūlome visoms organizacijoms ir visiems, kas gali, ateiti pasiūsiuos tautiniais rūbais. Eise nos metu iškilmingai giedosime.

Koncertai

39-ąjį koncertinį sezoną pradės Southwest Symphony orkestras, kuriam vadovauja muzikos direktorius David Crane. Pirmasis ansamblio pasirodymas vyks lapkričio 2 d., šeštadienį, 8 val.v. Trinity Christian kolegijoje (6601 West College Drive, Palos Heights, IL 60463, www.trnity.edu). Čia orkestrui diriguos svečias iš Lenkijos Piotr Wijatkowski, kompozitoriaus F. Chopin koncertą fortepijonui Nr. 2 (d-moll) atliks pianistas Pawel Chencinski. Nuotaikingas pasirodymas vaikams ruošiamas lapkričio 20 d. trečiadienį, 9:15 val.r. ir 10:20 val.r. Morgan Park United Methodist bažnyčioje (11030 S. Longwood Drive, Chicago). Vaikai išgirs kompozitoriaus S. Prokofiev korinį „Pietrukas ir vilkas“. Kalėdinis koncertas vyks gruodžio 8 d., sekmadienį, 4 val.p.p. St. Francis of Assisi bažnyčioje Orland Parke, kur skambės pamėgtos kalėdinės giesmės ir melodijos, atliekamos choro ir solistų. Kiti trys koncertai vėl vyks Trinity Christian kolegijoje. 2003 m. vasario 8 d. 8 val.p.p. girdėsime vargonų ir operinės muzikos koncertą; kovo 22 d. 8 val.v. ruošiamas pasirodymas, pavadintas „Freedom's Ring“. Čia simfoninis orkestras atliks amerikiečių kompozitoriaus A. Copland kūrinių „Lincoln Portrait“, B. Smetana, A. Chaciaturian kompozicijas. Balandžio 26 d., šeštadienį, 8 val.v. „Grand Prairie Singers“ choras, „Oak Lawn Park District Voices of the Valley“ choras ir ir solistai minės kompozitoriaus Richard Rodgers 100 metų gimimo jubiliejų. Bilietus į koncertus galite įsigyti skambindami tel. 708-802-0686 arba rašydami: Southwest Symphony Orchestra, 5164 W. 95th St., Oak Lawn, IL 60453.

Vyskupas Juozas Žemaitis su kun. Jaunumi Kelpšu (kairėje) ir kun. Thomas R. Koys, šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonu. E. Šulaitis nuotr.

VYSKUPO JUOZO ŽEMAITIO VIZITAS ČIKAGOJE

Marijampolėje gyvenantis ir dirbantis Vilkaiviškio vyskupijos vyskupas emeritas Juozas Žemaitis, 13 metų išbuvęs Vilkaiviškio vyskupu ordinaru, rugpjūčio viduryje buvo atvažiavęs pavišėti į Čikagą. Jį čia pakvietė šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos besidarbuojantis kun. Jaunius Kelpšas, kuris į kunigų buvo įšventintas šio ganytojo.

Prieš tai vyskupas J. Žemaitis, kuris yra marijonų vienuolijos narys, vedė rekolekcijas Putname, CT, įsikūrusios lietuviškos vienuolės, o rugpjūčio 16 d. atvyko į Čikagą. Tai buvo antrasis jo vizitas užsienio lietuvių sostinė vadinate mieste, nes pirmą kartą jis čia lankėsi prieš 11 metų.

Šis garbingas svečias atlaikė šv. Mišias šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parko lietuvių telkinyje, pasakydamas jautrų pamokslą gausiai ir pamaldas susirinkusiems mūsų tautiečiams, kurių tarpe buvo ir nemažai jaunų veidų. Reikia paminėti, kad ši parapija kun. J. Kelpšos dėka iš naujo atgimė ir traukia tikintuosius ne vien tik iš Brighton Parko apylinkės.

Po pamaldų vyko susitikimas su ganytoju tos parapijos salėje. Pasivažiavus, po kun. J. Kelpšos įžanginio žodžio prabilo pats garbingas svečias. Pradžioje jis pasidžiaugė iš jo vyskupijos kilusiu kun. Jauniumi, taip gražiai besireiškiančiu Čikagos lietuvių tarpe. Savo kalboje, šalia kitų dalykų, vyskupas J. Žemaitis dėkojo Čikagos bei kitų vietovių dosniems tautiečiams, kurie savo aukomis prisidėjo prie Vilkaiviškio vyskupijos sugrąžinimo bažnyčių atstatymo bei Vilkaiviškio kunigų seminarijos atkūrimo.

Vyskupas Juozas Žemaitis kalbasi su Brighton Parko LB apylinkės pirmininke Salomėja Dauliene.

Ateikite dainuoti! I pirmąją repeticiją kviečia Lietuvos operos choras. Susitikimas vyks rugsėjo 6 d., penktadienį, 7:30 val.v. Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago).

narijos Marijampolėje atkūrimo.

Garbingas svečias apibūdino pirmuosius išpažius Čikagoje ir pabrėžė sutiktų tautiečių gerumą (čia jis susitiko ir su savo giminėmis, jaunystės draugais).

Po vyskupo J. Žemaitio kalbos susirinkusiųjų laukė nekasdieniškas įvykis – tai Marquette Parko šv. M. Marijos Gimimo parapijos lietuvių bažnyčioje laikinai dirbančio kun. Algirdo Lukšos dainų koncertas. Šis iš Telšių vyskupijos atvykęs kunigas, prieš įstodamas į kunigų seminariją, yra baigęs muzikos mokyklą, turi muzikinį išsilavinimą ir gražų balsą. Net ir dabar jis ne vien tik klebonauja, bet ir dėsto muziką Bijotų D. Poškos mokykloje.

Beje, rugpjūčio 17 d. rytą vyskupas J. Žemaitis prabilo ir per Anatolijaus Šluto vedamą radijo programą, kurioje klausytojams pateiktą pirmuosius išpažius iš vizito Čikagoje. Kiekvieną dieną kun. J. Kelpšos lydimas svečias lankė lietuviškas įstaigas bei asmenis. Nepamiršo užsukti ir „Draugo“ redakciją ir Tėvų marijonų vienuolyną. Trečiadienį jis viešėjo „Seklyčioje“, kur kalbėjo į tradicinę popietę susirinkusiems tautiečiams, kartu su jais papietavo. Visur šis garbingas svečias iš tėvynės lydėjo tautiečių dėmesingumą, išskirtinai vyskupo asmenybės bruožai žavėjo visus, su kuriais jam yra tekę susitikti.

Vyskupas J. Žemaitis Čikagą aplėdo rugpjūčio 22 d. ir pajudėjo atgal į Putnamą, CT. Ten esančiame moterų vienuolyne prabuvęs porą dienų, rugpjūčio 25 d. iš Bostono jis išvyko kelionėn per Atlantą į namus.

Ed. Šulaitis

IŠ PASAULIO KREPŠINIO PIRMENYBIŲ INDIANAPOLYJE

EDVARDAS ŠULAITIS

Praėjusį ketvirtadienį, rugpjūčio 29 d., Indianapolisoje prasidėjusios pasaulio vyrų krepšinio pirmenybės, jau 14-sios iš eilės, galima sakyti, vyksta pagal planą, nors staigmenų netrūksta. Jau pasibaigusiosse pogrupinėse varžybose po trijų ratų buvo atsiųtos keturios komandos (iš 16), kurios netęs kovų dėl medalių, bet išsiaiškins 13-16-tas vietas.

Tomis „nelaimingosiomis“ ekipomis, savo pogrupiuose užėmusiomis paskutines – ketvirtąsias vietas, buvo: Kanada, Libanas, Alžyras ir Venesuela. Iš jų gal tik Kanada tikėjosi patekti į tolimesnį ratą, tačiau čia jai kelią pastojė Angola, kuri tarpusavio rungtynėse nuskriaudė kanadiečius.

Taip pat likimas nelabai buvo palankus 1994 ir 1998 metų pasaulio vicečempionėms Rusijai, kuri, nors ir pateko į tolimesnį ratą, bet turėjo patirti du pralaimėjimus – prieš Argentiną ir Naująją Zelandiją. Jau pirmose rungtynėse rusai turėjo nusileisti pasaulio pirmenybių debiutantams – Naujosios Zelandijos krepšininkams. Nors trečiojo ketvirtio pradžioje rusai pirmavo 19 taškų skirtumu, baigminis rezultatas buvo 90-81 naujazelandiečių naudai.

Pirmame susitikime B grupės varžybose nesėkmingai startavo ir Europos vicečempionai turkai, kurie pasidavė Puerto Riko ekipai 75-78. Vieną nesėkmę patyrė pasaulio čempionai – Jugoslavijos rinktinė, kuriai minusą įrašė Ispanijos krepšininkai, laimėję prieš daugiausia (penkis) NBA žaidėjus turinčią serbų ekipą (pasekmė 71-69 ispanų naudai).

Amerikiečiai – be pralaimėjimo

Savo pogrupiuose pralaimėjimo kartėlio nepatyrė: Ispanija, Brazilija, Argentina, o taip pat ir JAV rinktinė. Ši kartą ji sudaryta iš stiprių NBA lygos žaidėjų, nors ir be maždaug 5 gana ryškių „žvaigždžių“. Tačiau amerikiečių pranašumas nebuvo toks didelis, kaip jie patys prieš pirmenybės galvojo. Jeigu pirmoji amerikiečių pergalė C pogrupyje prieš aiškiai atsiliekantį Alžyro krepšininkus buvo labai aiški – 110-60, tai kitos dvi – prieš Vokietiją tebuvo laimėtos 17 taškų, o prieš Kiniją – 19 taškų skirtumu.

Prieš vokiečius amerikiečiai pirmąjį kėlinį baigė tik vieno taško laimėjimu, o prieš kiniečius, jie pirmame kėlinyje buvo atsilikę net 12 taškų. Žinant, kad nei vokiečiai, nei kiniečiai nepretenduoja į šių pirmenybių pirmąjį penketuką, reikia pasakyti, kad JAV rinktinė gali turėti nemažą

vargo prieš geresnes komandas, ypač serbus. Tikimasi, jog šios dvi komandos susitiks šių pirmenybių finale rugsėjo 8 d. Nors, žinoma, gali būti ir visokių netikėtumų, jog šios abi komandos arba bent viena iš jų į baigmę nepateks.

Antrame rate JAV krepšininkai pirmadienį susitiko ir įveikė Rusiją, o tolimesnėmis dienomis kovos su Naujosios Zelandijos ir Argentinos krepšininkais. Rimčiausia kova amerikiečių laukia trečiadienį žaidžiant prieš Argentinos rinktinę. Argentinos eilėse yra nauja NBA žvaigždė – 6 pėdų ir 6 colių gynikas Emanuel Ginobili.

Beje, antrame rate dalyvauja 12 komandų, suskirstytų į dvi grupes: A ir B pogrupių atstovės sudarys vieną, o C ir D pogrupio – kitą. Čia kiekviena komanda turės sužaisti po trejas rungtynes, nes bus įskaiciuoti ir pogrupiuose sužaistų rungtynių laimėjimai arba patirti pralaimėjimai.

Iš šių dviejų grupių po keturias komandas pateks į ketvirtfinalį. Ketvirtfinalio susitikimai vyks rugsėjo 5 dieną. Laimingosios 4 komandos rugsėjo 7 dieną žaisys pusfinalyje, o jų laimėtojai kitą dieną susitikis finale.

JAV krepšininkų rungtynes perduoda kabelinė televizija – TNT arba ESPN2. Finalinį susitikimą rugsėjo 8 d. transliuos NBC televizijos tinklas – Čikagoje 5-sis kanalas.

Rusija – ties iškritimo riba

Pirmadienio susitikimai, ženklinę II rato pradžią, atnešė nemažą staigmenų. Čia, kaip ir tikėtasi, JAV krepšininkai nesunkiai įveikė Rusijos atstovus 106-82. Rusai, jeigu nori patekti į ketvirtfinalį, turi būtina nugalėti Vokietiją bei Kiniją, bet tai jiems beveik neįmanoma pasiekti.

Didžiausia sensacija buvo Jugoslavijos pralaimėjimas prieš Puerto Riko ekipą. Serbai čia gavo antrąjį minusą šiose pirmenybėse, turėdami nusileisti savo varžovams 83-85. Pokštą galėjo iškrešti ir Angola, kurią tik po pratęsimo 86-83 rezultatu įveikė irgi į medalias pretenduojantis brazilai. Taip pat daug vargo turėjo be pralaimėjimo einantieji argentiniečiai, sunkiai (95-91) nugalėję aukštągius krepšininkus iš Kinijos.

Kaip žinome, Lietuvos ekipa šiose pirmenybėse nedalyvauja. Tačiau teisiųjų sąrašas mato vieną Lietuvos atstovą. Tai tarptautinės kategorijos arbitras, vilnietis Romualdas Brazauskas, kuris šiuo metu yra laikomas vienu iš geriausių krepšinio teisiųjų pasaulyje.

KALENDORIUS

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

IMIGRACINĖS TEISĖS ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

Rugsėjo 4 d.: Germanė, Girs-tautas, Ida, Možė, Rimantas, Rozalija (Rožė).
Rugsėjo 5 d.: Bartenis, Bertius, Dingailė, Erdenis, Justina, Laury-nas, Stanislava (Stasė).

Advokatas
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 866-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.